

虚空藏菩萨经

(简体注音本)

仁慧草堂编制

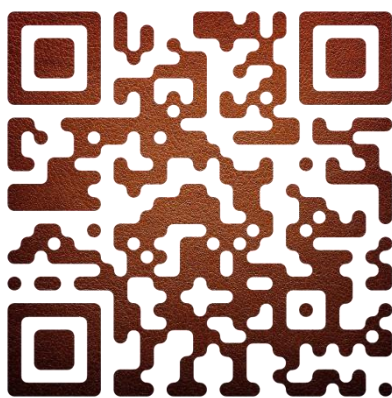
说 明

本简体注音版《虚空藏菩萨经》，根据《乾隆大藏经》大乘大集部，第 0064 部，姚秦罽宾三藏佛陀耶舍译《虚空藏菩萨经》原藏雕板印刷影印本校正注音。句读及注音仅供参考。

本电子书是免费结缘品。特此说明。

仁慧草堂

二〇二一年二月

扫码关注仁慧草堂微信公众号

● 起诵仪

xiāngzàn

香赞

(一遍)

lú xiāngzhà ruò fǎ jiè méngxūn zhū fó hǎi huì xī yáowén suí chù jié
炉香乍熟.法界蒙薰.诸佛海会悉遥闻.随处结

xiángyún chéng yì fāng yīn zhū fó xiànuánshēn
祥云.诚意方殷.诸佛现全身.

ná mó xiāngyún gài pú sà mó hē sà
南無香云盖菩萨摩诃萨 (合掌三称)

jìngkǒu yè zhēnyán

净口业真言

(三遍)

ōng xiū lì xiū lì mó hē xiū lì xiū xiū lì sà pó hē
唵.修唎修唎.摩诃修唎.修修唎.萨婆诃.

jìngsān yè zhēnyán

净三业真言

(三遍)

ōng suō wǎ pó wǎ shú tuó suō wǎ dá mó suō wǎ pó wǎ shú dù hàn
唵.娑嚩.婆嚩秫驮.娑嚩达摩娑嚩.婆嚩秫度憾

ān tǔ dì zhēnyán

安土地真言

(三遍)

ná mó sān mǎn duō mǔ tuó nán ōng dù lū dù lū dì wěi suō pó hē
南無三满哆.母驮喃.唵度噜度噜.地尾.娑婆诃

pǔ gòngyǎngzhēnyán
普 供 养 真 言

(三遍)

ōng yé yé nǎng sān pó wǎ fá zǐ là hòng
唵.誝誝曩.三婆嚩.鞞日啰斛.

ná mó běn shī shì jiā móu ní fó
南 無 本 师 释 迦 牟 尼 佛 (合掌三称)

kāi jīng jì
开 经 偈

(一遍)

wú shàng shēn shēn wēi miào fǎ 无 上 甚 深 微 妙 法	bǎi qiān wàn jié nán zāo yù 百 千 万 劫 难 遭 遇
wǒ jīn jiàn wén dé shòu chí 我 今 见 闻 得 受 持	yuàn jiě rú lái zhēn shí yì 愿 解 如 来 真 实 义

xū kōngzàng pú sà jīng
虚空藏菩萨经

yáo qín jì bīn sānzàng fó tuó yē shè yì
姚秦罽宾三藏佛陀耶舍译

rú shì wǒ wén
如是我闻：

yī shí fó zhù qié luó dǐ chì shān yī móu ní xiānsuǒ zhù zhī chù
一时，佛住佉罗底翅山依牟尼仙所住之处，
yǔ wú liàng dà bǐ qiū zhòng fù yǔ wú liàng wú biān ē sēng qí héng hé
与无量大比丘众；复与无量无边阿僧祇恒河
shā shù pú sà mó hē sà jù jiē cóng tā fāng yì fó chà lái ěr shí
沙数菩萨摩诃萨俱，皆从他方异佛刹来。尔时，
shì zūn yù wèi dà zhòng shuō sì biàn cái sān míng fàn héng zhù pò è yè
世尊欲为大众说四辩才三明梵行住破恶业
zhàng tuó luó ní jīng
障陀罗尼经。

ěr shí xī fāngguò bā shí héng hé shā shì jiè yǒu yī fó chà
尔时，西方过八十恒河沙世界，有一佛刹，
míng yī qiè xiāng jí yī qí zhōngzhòngshēngchéng jiù wǔ zhuó bǐ guó
名一切香集依，其中众生成就五浊。彼国
yǒu fó míngshèng huā fū zàng rú lái yīnggòng¹ zhèngbiàn zhī míng
有佛，名胜华敷藏如来、应供¹、正遍知、明
xíng zú shàn shì shì jiānjiě wú shàng shì tiáo yù zhàng fū tiān
行足、善逝、世间解、无上士、调御丈夫、天
rén shī fó shì zūn bǐ fó jīn zhèngwèi zhū dà zhòngzhuànmiào fǎ
人师、佛、世尊，彼佛今正为诸大众转妙法
lún bǐ yǒu pú sà mó hē sà míng xū kōngzàng yǐ cóng bǐ fó wén
轮。彼有菩萨摩诃萨，名虚空藏，已从彼佛闻
shēnmiào fǎ dé zhū chán dìng shí bǐ pú sà jiàn yú tā fāng wú liàng
深妙法，得诸禅定。时，彼菩萨见于他方无量
wú biān ē sēng qí shù zhū dà pú sà shēnshēng xū kōngwǎng yì dōngfāng
无边阿僧祇数诸大菩萨身升虚空往诣东方，

¹ 丽本：应；永乐北藏本及龙藏本：应供

yòu fù yáojiàndōngfāng shì jiè yǒu dà guāngmíng jí biànwǎng yì shèng
又复遥见东方世界有大光明。即便往诣胜
huā fū zàng fó suǒ tóu miàn lǐ zú rào bǎiqiān zā hú guì hé zhǎng
华敷藏佛所，头面礼足，绕百千匝，胡跪合掌，
ér bó fó yán shì zūn wǒ jiàn tā fāng wú liàng wú biān ē sēng qí shù
而白佛言：“世尊！我见他方无量无边阿僧祇数
zhū dà pú sà shēnshēng xū kōngwǎng yì dōngfāng yòu fù yáojiàndōng
诸大菩萨身升虚空往诣东方，又复遥见东
fāng shì jiè yǒu dà guāngmíng yǐ hé yīn yuán ér yǒu sī shì wéiyuàn
方世界有大光明，以何因缘而有斯事？唯愿
wèi wǒ jù jiě shuō zhī
为我具解说之。”

shí shèng huā fū zàng fó gào xū kōngzàng pú sà yán shànnán
时，胜华敷藏佛告虚空藏菩萨言：“善男
zǐ dōngfāng qù cǐ guò bā shí héng hé shā shì jiè yǒu yī fó chà míng
子，东方去此过八十恒河沙世界有一佛刹，名
yuēsūo pó qí zhōngzhòngshēngchéng jiù wǔ zhuó bǐ guóyǒu fó míng
曰娑婆，其中众生成就五浊。彼国有佛，名
shì jiā móu ní rú lái yīnggòng² zhèngbiàn zhī míngxíng zú shàn
释迦牟尼如来、应供²、正遍知、明行足、善
shì shì jiān jiě wú shàng shì tiáo yù zhàng fū tiānrén shī fó
逝、世间解、无上士、调御丈夫、天人师、佛、
shì zūn jīn zhě zài yú qié luó dǐ chìshān yī móu ní xiānsuǒ zhù zhī chù
世尊。今者在于佉罗底翅山依牟尼仙所住之处，
wèi lìng fǎ liú bú duàn jué gù wèi lìng sānbǎochángzhù shì gù wèixiáng
为令法流不断绝故，为令三宝常住世故，为降
zhū mó jiàn fǎ chuáng gù wèi bì shēng sǐ kāi bō niè pán gù wèizhū
诸魔建法幢故，为闭生死开般涅槃故，为诸
pú sà jí yǐ shēngwén zhū lái dà zhòng yù shuō sì biàn cái sān míng fàn
菩萨及以声闻诸来大众欲说四辩才三明梵
hèngzhù pò è yè zhàng tuó luó ní jīng gù yù lìng shí fāng zhū fó chà
行住破恶业障陀罗尼经故；欲令十方诸佛刹
tǔ yī qiè pú sà cóng huān xǐ dì nǎi zhì bǔ chù zhù bú gòng fǎ
土一切菩萨——从欢喜地乃至补处、住不共法、
bù suí tā xìn shàn yú fāngbiàn jù wú ài biàn rú cǐ dà shì xī yún
不随他信、善于方便、具无碍辩如此大士悉云

² 丽本：应；永乐北藏本及龙藏本：应供

jí gù shì yǐ bǐ fó fàng sī guāngmíng qí zhū pú sà jiàn cǐ guāng
集故，是以彼佛放斯光明。其诸菩萨见此光
yǐ chéng xū ér wǎng zhì bǐ è shì wèi zhū zhòng shēng shuō pò è yè
已，乘虚而往至彼恶世，为诸众生说破恶业
zhàng tuó luó ní bǐ fó guó tǔ yì jù wǔ zhuó yǔ cǐ shì jiè děng wú
障陀罗尼。彼佛国土亦具五浊，与此世界等无
yǒu yì rǔ jīn yīng wǎng suǒ pó shì jiè lǐ bài gòng yǎng tīng shòu zhèng
有异。汝今应往娑婆世界，礼拜供养，听受正
fǎ bìng wèi bǐ guó zhū è zhòng shēng shuō pò è yè zhàng tuó luó ní
法，并为彼国诸恶众生说破恶业障陀罗尼。”

shí xū kōng zàng pú sà mó hē sà wén fó yǔ yǐ huān xǐ yǒng
时，虚空藏菩萨摩诃萨闻佛语已，欢喜踊
yuè yǔ bā shí yì pú sà tóng shí fā shēng ér bái fó yán shì zūn
跃，与八十亿菩萨同时发声而白佛言：“世尊！
wǒ jīn kě yǎng yù jiàn bǐ fó jīn dāng chéng fó wēi shén yì suǒ pó shì
我今渴仰欲见彼佛。今当承佛威神，诣娑婆世
jiè shì jiā móu ní fó suǒ lǐ jìn gòng yǎng tīng shòu zhèng fǎ yì wèi
界释迦牟尼佛所，礼觐供养，听受正法，亦为
bǐ guó zhū è zhòng shēng shuō pò è yè zhàng tuó luó ní
彼国诸恶众生说破恶业障陀罗尼。”

shí shèng huā fū zàng fó dá xū kōng zàng pú sà mó hē sà yán
时，胜华敷藏佛答虚空藏菩萨摩诃萨言：
shàn zāi shàn zāi rǔ zì zhī shí
“善哉！善哉！汝自知时。”

shí xū kōng zàng pú sà mó hē sà jí yǔ bā shí yì pú sà jù
时，虚空藏菩萨摩诃萨即与八十亿菩萨俱，
dǐng lǐ fó zú shēn shēng xū kōng yì suǒ pó shì jiè
顶礼佛足，身升虚空，诣娑婆世界。

ěr shí xī fāng yǒu rú yì bǎo zhū guāng xiàn yǐ wú liàng shì jiā
尔时，西方有如意宝珠光现，以无量释迦
pí léng qié bǎo ér wéi wéi rào qí zhū guāng míng bì yú yī qiè rén tiān
毗楞伽宝而为围绕。其珠光明蔽于一切人、天、
bā bù shēng wén pú sà rì yuè xīng chén dì shuǐ huǒ fēng jiè suǒ
八部、声闻、菩萨，日月星辰、地水火风界所
yǒu guāng míng jiē bù fù xiàn shí huì dà zhòng wéi dǔ fó guāng jí yǐ
有光明皆不复现。时会大众，唯睹佛光及以
zhū guāng wú liàng wú biān bù kě sī yì bù kě yán shuō wú fù yú sè
珠光无量无边，不可思议不可言说，无复余色，

wéi jiàn xū kōng ěr shí rú lái guāng xiàng zhào yào shí huì dà zhòng
唯见虚空。尔时，如来光相照曜。时会大众，
gè bú zì jiàn yì bú jiàn tā yī qiè zhū sè xī miè wú yú bù yǔ
各不自见，亦不见他，一切诸色悉灭无余，不与
yǎn duì bù dé zì shēn sè xiàng xíng mào jí yú suǒ chù wú bǐ wú cǐ
眼对，不得自身色相形貌，及于所触无彼无此
yì wú zhōng jiān suí suǒ shì fāng jiē xī rú shì yì fù bú jiàn rì yuè
亦无中间，随所视方皆悉如是。亦复不见日月
xīng xiù dì jiè shuǐ jiè huǒ jiè fēng jiè xī jiē wú yǒu yǔ yǎn duì
星宿，地界、水界、火界、风界悉皆无有与眼对
zhě ěr bù wén shēng bí bú xiù xiāng shé bù zhī wèi shēn bù jué
者。耳不闻声，鼻不嗅香，舌不知味，身不觉
chù zhū xīn shù fǎ yì wú suǒ yuán yú wǒ wǒ suǒ wú fù qǐ xiàng
触，诸心数法亦无所缘，于我我所无复起相，
yì wú liù rù fēn bié zhī xiǎng bù dé zhū dà zhū lái dà zhòng wéi jiàn
亦无六入分别之想，不得诸大诸来大众，唯见
fó guāng jí yǐ zhū guāng qí zhū chún yǐ wú liàng shì jiā pí léng qié bǎo
佛光及以珠光，其珠纯以无量释迦毗楞伽宝
ér wéi wéi rào
而为围绕。

yú qí huì zhōng zhū dà pú sà wèi dēng shí zhù dé shǒu léng yán
于其会中，诸大菩萨位登十住得首楞严
sān mèi jí yī shēng bǔ chù zhě jiàn cǐ xiàng yǐ shēn xīn ān wěn bù
三昧及一生补处者，见此相已，身心安隐，不
jīng bú bù suǒ yǐ zhě hé yuán jiě fǎ xiàng zì xìng zhēn shí jí yǐ
惊不怖。所以者何？缘解法相自性真实，及以
yú rú dì yī yì kōng gù qí yú pú sà jí shēng wén zhòng tiān lóng
于如第一义空故。其余菩萨及声闻众、天、龙、
yè chā qián tà pó ē xiū luó jiā lóu luó jǐn nà luó mó hóu
夜叉、乾闥婆、阿修³罗、迦楼罗、紧那罗、摩睺
luó qié jiū pán tú è guǐ pí shè zhē fù dān nà jiā zhā fù
罗伽、鸠槃荼、饿鬼、毗舍遮、富单那、迦吒富
dān nà rén fēi rén děng jiàn cǐ xiàng yǐ jīng bù mí mèn qí
单那、人、非人等，见此相已，惊怖迷闷，其
xīn rǎo luàn gè bù xiāng jiàn yì wú wèn chù xīn zì sī wéi bù
心扰乱，各不相见，亦无问处，心自思惟：“不

³ 丽本：修；永乐北藏本及龙藏本：脩

zhī hé yuányǒu cǐ yì xiàng yì fù bù zhī shì shéishén lì
知何缘有此异相？亦复不知是谁神力？”

ěr shí zhòngzhōngyǒu yī pú sà mó hē sà míngyuē fàn dǐng
尔时，众中有一菩萨摩诃萨，名曰梵顶，

qí shǒu fó zú cháng guì hé zhǎng ér shuō jì yán
稽首佛足，长跪合掌，而说偈言：

yī qiè fǎ zì xìng zhòngshēng wú zhī zhě
一切法自性 众生无知者

xì zhuó yú sè yīn liù qíng suǒ yú huò
系著于色阴 六情所愚惑

bú jiàn yú yī yīn tuī xún qiú sè yīn
不见于一阴 推寻求色阴

yú fó fǎ shēng yí jīn huì yǒu cǐ rén
于佛法生疑 今会有此人

yuàn shuō jué dìng fǎ wéi duàn zhū yí wǎng
愿说决定法 为断诸疑网

shǐ zhī bǐ cǐ àn dài dé xū kōng rěn
使知彼此岸 逮得虚空忍

yǒng jiàn rù sān mèi shēn xiàng bù kě shuō
勇健入三昧 身相不可说

rú yì dà bǎo zhū cháng zài qí dǐngshàng
如意大宝珠 常在其顶上

shì jiā pí léng qié ér yǐ wéi rào zhī
释迦毗楞伽 而以围绕之

cǐ huì zhū dà shì wèi jiē shí dì zhě
此会诸大士 位皆十地者

dé shǒu léng yán dìng jí yī shēng bǔ chù
得首楞严定 及一生补处

sī děng zhū pú sà xī jiē yáo jiàn zhī
斯等诸菩萨 悉皆遥见之

dǔ cǐ ruì xiàng yǐ bì zhī shèng shì lái
睹此瑞相已 必知胜士来

lǐ jìn wú shàng zūn yīn shuō shēn miào fǎ
礼覲无上尊 因说深妙法

ān wèi bù zhòngshēng guī yī tiān rén shī
安慰怖众生 归依天人师

yǒng měng suǒ xíng chù jiào huà shú zhòngshēng
勇猛所行处 教化熟众生

ěr shí shì zūn ér shuō jì yán
尔时，世尊而说偈言：

shàn zāi rú rǔ shuō dìng zhě suǒ xíng chù
善哉如汝说 定者所行处

shēn xiàng bù kě jiàn xiū huì néng tuī qiú
身相不可见 修慧能推求

cǐ shì xū kōng zàng cháng suǒ xíng zhǐ chù
此是虚空藏 常所行止处

wú yī wú xì lùn sān mèi lì shì xiàn
无依无戏论 三昧力示现

zhòng shēng zhuó èr jiàn cháng wéi suǒ mí huò
众生著二见 常为所迷惑

yǐ bǐ mí huò gù bù zhī bǐ cǐ àn
以彼迷惑故 不知彼此岸

yù lí yú èr jiàn xiū bù kě shuō xíng
欲离于二见 修不可说行

sù jí dé jiū jìng mǎn zú yú zhū dì
速疾得究竟 满足于诸地

fù cì shàn nán zǐ chū fā xīn pú sà mó hē sà chū kě
“复次，善男子，初发心菩萨摩诃萨，初可

shuō xiàng jí pān yuán xiàng xiū liù bō luó mì nǎi zhī zhī yú dì shuǐ
说相及攀缘相修六波罗蜜，乃至知于地、水、

huǒ fēng xū kōng jí shí shēng miè zhī xiàng rú shí zhī xìng fù zhī zhū
火、风、虚空及识生灭之相如实之性。复知诸

fǎ bù kě yán shuō wú yǒu zì xìng wú shēng wú miè wú yǒu pān yuán
法不可言说，无有自性，无生无灭，无有攀缘，

bú dòng bù yáo kōng wú suǒ yǒu yī qiè zhū fǎ rú shì xiū xíng lí
不动不摇，空无所有。一切诸法如是修行，离

duàn cháng jiàn bù shēng bù wèi yú yī qiè fǎ bù qǐ chù xiǎng xīn
断常见，不生怖畏，于一切法不起触想，心

wú pān yuán kōng wú suǒ yǒu rú shì xiū xíng sù jí jù zú liù bō
无攀缘，空无所有。如是修行，速疾具足六波

luó mì gèng bù fù zhù duàn cháng jiàn zhōng dāng yú rú lái shuō cǐ
罗蜜，更不复住断常见中。”当于如来说此

yǔ shí yī qiè dà zhòng jiàn wén jué zhī rú běn sè xiàng ér
语时，一切大众见、闻、觉、知如本色像，而

yú jìng jiè bù qǔ qí xiàng
于境界不取其相。

ěr shí shì zūn jí shēn yòushǒu zhǐ yú xī fāng ér zuò cǐ yán
尔时，世尊即伸⁴右手指于西方，而作此言：

rú sī guāng ruì shì xū kōngzàng pú sà mó hē sà yù lái zhī xiàng
“如斯光瑞是虚空藏菩萨摩诃萨欲来之相。

shì pú sà jù zhū sānmèiyóu rú dà hǎi zhù pú sà jiè rú xū mí shān
是菩萨具诸三昧犹如大海，住菩萨戒如须弥山，

rěn rǔ zhī xīn yóu rú jīn gāng jīng jìn yǒngměngyóu rú jí fēng zhì rú
忍辱之心犹如金刚，精进勇猛犹如疾风，智如

xū kōng huì rú héngshā zhū pú sà zhōng rú dà shèng chuáng xiàng
虚空，慧如恒沙，诸菩萨中如大胜幢，向

bō niè pán zhī dà dǎo shī shàngēn zhī dì shì pín qióngzhě jí xiáng zhī
般涅槃之大导师，善根之地，是贫穷者吉祥之

píng rù àn zhě rì shī dào zhě yuè shì bù wèi zhě suǒ guī yī chù
瓶，入暗者日，失道者月，是怖畏者所归依处，

fán nǎo jiāo rè gān lù zhī shuǐ shàngēn zhě zhàng bō niè pán qiáo shēng
烦恼焦热甘露之水，善根者杖，般涅槃桥，生

tiān zhě tī dù shēng sǐ chuán yóu kuàng lù shèng fěi bàng è kǒu
天者梯，度生死船，由旷路乘，诽谤恶口

rè nǎo zhě gài xiáng zhū wài dào yóu rú shī zǐ néng jìng zhū jiàn yóu rú
热恼者盖，降诸外道犹如师子，能净诸见犹如

yǔ shuǐ pò fán nǎo yuàn yóu rú pī lì huǐ jiè zhě yào shēng shàngēn
雨水，破烦恼怨犹如霹雳，毁戒者药，生善根

yá yóu ruò chūn zé zhuāng yán pú sà yóu rú huā mǎn xiǎn shàn è xíng
芽⁵犹若春泽，庄严菩萨犹如华鬘，显善恶行

yóu rú míng jìng wú cán kuì zhě shàng miào yī fú sān kǔ bìng zhě zhī dà
犹如明镜，无惭愧者上妙衣服，三苦病者之大

liáng yī shì rè kě zhě míng yuè zhī zhū pí jí zhě chuáng jù zhū sān
良医，是热渴者明月之珠，疲极者床，具诸三

mèiyóu rú rì zhū qù pú tí lù dà niú zhī chē yóu chán dìng zhě qīng
昧犹如日珠，趣菩提路大牛之车，游禅定者清

liáng huā chí zhù pú tí mǎn bō luó mì guǒ shì shí dì zhōng rú yì mó
凉华池，助菩提鬘波罗蜜果，是十地中如意摩

ní shì qiú shǒu lén gǎn zhě bō lì zhì duō luó shù fá è jiàn dāo duàn
尼，是求首楞严者波利质多罗树，伐恶见刀，断

fán nǎo xí yóu rú jīn gāng xiáng fú zhū mó shēng zhū gōng dé zhì huì bǎo
烦恼习犹如金刚，降伏诸魔生诸功德智慧宝

⁴ 丽本：申；永乐北藏本及龙藏本：伸

⁵ 丽本：牙；永乐北藏本及龙藏本：芽

zàng yī yú yī qiè zhū fó gōng dé shì zhūyuán jué suǒ yī kū zhái
藏，依于一切诸佛功德，是诸缘觉所依窟宅，
shì shēngwényǎn shēngtiānzhě míng⁶ xíng xié dào zhě zhèng zhí zhī lù
是声闻眼，生天者明⁶，行邪道者正直之路，
shì chùshēng guī è guǐ zhī hù shì dì yù jiù yī qiè zhòngshēng
是畜生归，饿鬼之怙，是地狱救，一切众生
wú shàng fú tián sān shì zhū fó dì yī fǔ chén néng hù fǎ chéng
无上福田，三世诸佛第一辅臣。能护法城，
yǐ jù zhuāngyán shí bā bú gòng zhū fó mì zàng mǎn zú chéng jiù fó
已具庄严十八不共诸佛秘藏，满足成就佛
zhī zhì huì yī qiè rén tiān suǒ yīng gòng yǎng wéi chú rú lái yú wú jí
之智慧，一切人天所应供养，唯除如来余无及
zhě rǔ děng dà zhòng jiē yīng shēn xīn gōng jìng fèng yíng xū kōng zàng pú
者。汝等大众，皆应深心恭敬奉迎虚空藏菩
sà mó hē sà suí lì suǒ néng yīng yǐ miào bǎo chuáng fān sǎn
萨摩诃萨，随力所能，应以妙宝、幢幡、伞
gài huā xiāng yīng luò mò xiāng tú xiāng yī fú wò jù
盖、华香、璎珞、末香、涂香、衣服、卧具、
gē bài zàn tàn píng zhì dào lù zhǒng zhǒng zhuāng yán zūn zhòng gòng yǎng
歌呗赞叹、平治道路、种种庄严尊重供养。
rǔ děng dà zhòng jiē yì yīng chéng rú shì gōng dé qì
汝等大众，皆亦应成如是功德器。”

ěr shí dà zhòng yǒu cóng zuò qǐ xiàng xū kōng zàng pú sà suǒ
尔时，大众有从座起，向虚空藏菩萨所
xiàn ruì fāng yǒng yuè huān xǐ yán mào yí yuè duān mù zhuān zhù
现瑞方，踊跃欢喜，颜貌怡悦，端目专注，
jù gòng fèng yíng yú pú sà mó hē sà jí dà shēng wén tiān zhǔ lóng
俱共奉迎。余菩萨摩诃萨及大声闻、天主、龙
zhǔ yè chā zhǔ qián tà pó zhǔ ē xiū luó zhǔ jiā lóu luó zhǔ
主、夜叉主、乾闥婆主、阿修罗主、迦楼罗主、
jīn nà luó zhǔ mó hóu luó qié zhǔ wǔ tōng xiān rén zhǔ gè zuò shì niàn
紧那罗主、摩睺罗伽主、五通仙人主各作是念：

wǒ děng dāng bàn hé děng zuì shàng zuì miào gòng jù ér yǐ gòng yǎng
“我等当办何等最上最妙供具而以供养
bǐ dà shì yé
彼大士耶？”

⁶ 丽本：眼；永乐北藏本及龙藏本：明

ěr shí xū kōngzàng pú sà mó hē sà jí yǐ shén lì biànsuō pó
尔时，虚空藏菩萨摩诃萨即以神力变娑婆

shì jiè chú zhòng huì è jí zhū qiū shān wǎ lì jīng jí kēngkǎn duī
世界，除众秽恶及诸丘山、瓦砾荆棘、坑坎埳

fù kuàng yě xiǎn ài fēngchényún wù jiē xī chéng jì qī bǎowéi
7 阜、旷野险隘，风尘云雾皆悉澄霁，七宝为

dì píngtǎn rú zhǎng wú liàngzhòngbǎo yǐ wéi lín shù zhī yè huāguǒ jiē
地平坦如掌，无量众宝以为林树，枝叶花果皆

yǐ bǎochéng míng huāruǎncǎo yì fù rú shì xiāng qì fēn liè pǔ xūn
以宝成，名花软草亦复如是，香气芬烈普熏

shì jiè suō pó jiè zhōng yī qiè zhòngshēng wú zhū kǔ huàn mánglóng
世界。娑婆界中，一切众生无诸苦患，盲聋、

yīn yǎ lóngcán bǎi jí yī shí chú yù qí yuàn è zhě xiánshēng
喑哑、癰残、百疾一时除愈；其怨恶者，咸生

cí xīn dì yù è guǐ zhū chǔtòngshēng jiē xī xiū xī yǐn shí
慈心；地狱饿鬼诸楚痛声，皆悉休息；饮食、

yī fú zhuāngyán zhī jù zì ránfēng zú qí zhū zhòngshēng miào sè
衣服、庄严之具自然丰足。其诸众生，妙色

duānzhèng zhī jié jù zú wēi dé dì yī chú zhū jié shǐ xīn dé
端正，肢⁸节具足，威德第一，除诸结使，心得

jì jìng yú zhū shàngēnshēnshēng xīn yào yǐ qīngjìng xìn ān zhù sānbǎo
寂静，于诸善根深生欣乐，以清净信安住三宝。

yī qiè dà zhòngliǎngshǒu jiē yǒu rú yì mó ní yú qí zhū nèi chū dà
一切大众两手皆有如意摩尼，于其珠内出大

guāngmíng biànzhào shì jiè bìngzòutiānyuè yǔ zhǒngzhǒngbǎo zá
光明，遍照世界，并奏天乐，雨种种宝杂

sè bǎo yī yòu yǔ zhǒngzhǒngmiào zhuāngyán jù bǎomán bǎo gài
色宝衣，又雨种种妙庄严具，宝鬘、宝盖、

zhǒngzhǒngbǎo qì zhǒngzhǒngtiān yī jīn suǒyīng luò zhēnzhūyīng
种种宝器、种种天衣、金锁璎珞、真珠璎

luò qīnghóng chì bái zá sè liánhuā yǔ chénshuǐxiāng niú tóuzhāntán
珞、青红赤白杂色莲华，雨沉水香、牛头栴檀

biàn mǎn shì jiè qí lù liǎngbiānyǒu qī bǎo tái rú dì shì diàn yòu
遍满世界。其路两边有七宝台，如帝释殿。又

qí tái zhōng cǎi nǚ yíngmǎn yánmào duānyányóu rú mó hòu zuò tiān
其台中，嫫女盈满，颜貌端严犹如魔后，作天

⁷ 丽本：堆；永乐北藏本及龙藏本：埳

⁸ 丽本：支；永乐北藏本及龙藏本：肢

jì yuèchū wǔ yīn shēng yòu yú fó shàng yǒu tiān qī bǎo dà fàn wáng
伎乐出五音声。又于佛上有天七宝，大梵王
gài xuán chǔ xū kōng gòng yǎng rú lái qí gài zhōu yuán bǎi qiān yú shé
盖悬处虚空，供养如来。其盖周圆百千踰阇
nà fù yǐ bǎo wǎng luó fù qí shàng zhēn zhū ěr dài chuí shì sì miàn
那，复以宝网罗覆其上，真珠毵带垂饰四面。
gài zhōng yǎn chū zhǒng zhǒng yuè yīn qīng miào hé yǎ chāo jué rén tiān
盖中演出种种乐音，清妙和雅，超绝人天。
yī qiè dà dì cǎo mù cóng lín huā guǒ zhī yè jiē chū miào shēng
一切大地草木、丛林、花果、枝叶皆出妙声，
xuān chàng dà shèng liù bō luó mì zhū dì xíng fǎ wén qí shēng zhě yú
宣畅大乘六波罗蜜诸地行法，闻其声者，于
wú shàng dào jiē bú tuì zhuǎn yì yǒu dài dé wú shēng rěn zhě
无上道皆不退转，亦有逮得无生忍者。

ěr shí dà zhòng jiàn xū kōng zàng pú sà mó hē sà shén biàn qí
尔时，大众见虚空藏菩萨摩诃萨神变奇
tè xīn shēng huān xǐ tàn wèi céng yǒu gè zuò shì niàn cǐ pú
特，心生欢喜，叹未曾有，各作是念：“此菩
sà mó hē sà jì xiàn rú sī dà shén tōng lì bù jiǔ bì lái zhì cǐ shì
萨摩诃萨既现如斯大神通力，不久必来至此世
jiè wǒ děng jīn zhě dāng shè hé zuò yǐ gòng dài zhī
界，我等今者当设何座以供待之？”

dāng yú zhòng huì zuò cǐ niàn shí jí yú fó qián yǒu bǎo lián huā
当于众会作此念时，即于佛前有宝莲华
cóng dì yǒng chū bái yín wéi jīng huáng jīn wéi yè jīn gāng wéi tái
从地涌⁹出，白银为茎，黄金为叶，金刚为台，
liú lí wéi shí mǎ nǎo wéi xū fàn sè bǎo zhū yǐ wéi xū běn bō lí
琉璃为实，码瑙为须，梵色宝珠以为须本，玻瓈
wéi rǔ qí huā zòng guǎng bǎi yú shé nà yǒu bā shí yì zhū bǎo lián huā
为蕊。其华纵广百踰阇那，有八十亿诸宝莲华
zhōu zā wéi rào ěr shí xū kōng zàng pú sà hū rán zài bǐ bǎo lián huā
周匝围绕。尔时，虚空藏菩萨忽然在彼宝莲华
shàng jié jiā fū zuò yòu jiàn dǐng shàng rú yì bǎo zhū yǐ wú liàng shì jiā
上结跏趺坐，又见顶上如意宝珠以无量释迦
pí léng qié bǎo ér wéi wéi rào qí bā shí yì pú sà gè gè zuò yú bǎo
毗楞伽宝而为围绕，其八十亿菩萨各各坐余宝

⁹ 丽本：踊；永乐北藏本及龙藏本：涌

lián huā shàng
莲华上。

ěr shí mí lì pú sà mó hē sà jí biàn shuō jì wèn yào wáng pú
尔时，弥勒菩萨摩诃萨即便说偈问药王菩

sà mó hē sà yán
萨摩诃萨言：

wǒ zì cóng xī lái 我自昔来	jiàn zhū pú sà zhòng 见诸菩萨众
yǒu lái jìn shì zūn 有来覲世尊	xiān wéi rào gōng jìng 先围绕恭敬
tóu miàn jiē zú lǐ 头面接足礼	rán hòu tuì jiù zuò 然后退就坐
yún hé cǐ dà shì 云何此大士	xiàn sī shéntōng lì 现斯神通力
bù xiū pú sà yí 不修菩萨仪	ér zuò bǎo lián huā 而坐宝莲华

ěr shí yào wáng pú sà mó hē sà yǐ jì dá yuē
尔时，药王菩萨摩诃萨以偈答曰：

cǐ dà zhì huì shì 此大智慧士	shàn zhù shēn miào fǎ 善住深妙法
bù yī wàng xiǎng xīn 不依妄想心	ér lái jiàn shì zūn 而来见世尊

ěr shí mí lì pú sà mó hē sà fù yǐ jì wèn
尔时，弥勒菩萨摩诃萨复以偈问：

ruò bú jiàn zhòng shēng 若不见众生	jí yǐ zhū fǎ xiàng 及以诸法相
qí xīn cháng ān zhù 其心常安住	zhū fǎ zhēn shí jì 诸法真实际
yún hé ér shì xiàn 云何而示现	zì zài shéntōng lì 自在神通力
wéi yuàn wèi yǎn shuō 唯愿为演说	chú wǒ cǐ yí huò 除我此疑惑

ěr shí yào wáng pú sà mó hē sà fù yǐ jì dá
尔时，药王菩萨摩诃萨复以偈答：

jīn cǐ dà shì fū 今此大士夫	yǒng jiàn rù fāng biàn 勇健入方便
wèi shú zhòng shēng gù 为熟众生故	xiàn cǐ shéntōng lì 现此神通力

ruò bú zhù shí jì yú huò zhū fán fū
若不住实际 愚惑诸凡夫

míng zhì kāi sú dì wèi rù zhēn dì gù
明智开俗谛 为入真谛故

ěr shí shì zūngào yào wáng pú sà mó hē sà shàn zāi shàn
尔时，世尊告药王菩萨摩诃萨：“善哉！善

哉！善男子，如汝所说。一切凡夫众生，不能

sī liàng yī xū tuó huán jiě tuō xíng chù yī qiè zhòng shēng dé xū tuó huán
思量一须陀洹解脱行处；一切众生得须陀洹，

bù néng sī liàng yī sī tuó hán jiě tuō xíng chù yī qiè zhòng shēng dé sī
不能思量一斯陀含解脱行处；一切众生得斯

tuó hán bù néng sī liàng yī ē nà hán jiě tuō xíng chù yī qiè zhòng
陀含，不能思量一阿那含解脱行处；一切众

shēng dé ē nà hán bù néng sī liàng yī ē luó hàn jiě tuō xíng chù yī
生得阿那含，不能思量一阿罗汉解脱行处；一

qiè zhòng shēng dé ē luó hàn bù néng sī liàng yī pì zhī fó jiě tuō xíng
切众生得阿罗汉，不能思量一辟支佛解脱行

chù yī qiè zhòng shēng chéng pì zhī fó bù néng sī liàng yī yǔ bō rě
处；一切众生成辟支佛，不能思量一与般若

bō luó mì xiāng yìng pú sà mó hē sà fāng biàn xíng chù chéng shú zhòng shēng
波罗蜜相应菩萨摩诃萨方便行处成熟众生；

yī qiè zhòng shēng dé bō rě bō luó mì xiāng yìng pú sà mó hē sà fāng
一切众生得般若波罗蜜相应菩萨摩诃萨方

biàn xíng chù chéng shú zhòng shēng bù néng cè liàng nǎi zhì dé wú shēng fǎ
便行处成熟众生，不能测量乃至得无生法

rěn pú sà mó hē sà jǔ zú xià zú fāng biàn xíng chù jí jiě dì yī yì dì
忍菩萨摩诃萨举足下足方便行处及解第一义谛

chéng shú zhòng shēng yī qiè zhòng shēng dé wú shēng fǎ rěn pú sà mó
成熟众生；一切众生得无生法忍菩萨摩

hē sà fāng biàn xíng chù jí jiě dì yī yì dì chéng shú zhòng shēng bù
诃萨方便行处及解第一义谛成熟众生，不

néng cè liàng dé sì biàn cái pú sà mó hē sà jǔ zú xià zú fāng biàn xíng
能测量得四辩才菩萨摩诃萨举足下足方便行

chù jí jiě dì yī yì dì chéng shú zhòng shēng yī qiè zhòng shēng dé sì
处及解第一义谛成熟众生；一切众生得四

biàn cái pú sà mó hē sà fāng biàn xíng chù jí jiě dì yī yì dì chéng shú
辩才菩萨摩诃萨方便行处及解第一义谛成熟

zhòngshēng bù néng cè liàng zhù bō rě bō luó mì jiū jìng shǒu léng yán sān
众 生，不能测量住般若波罗蜜究竟首楞严三
mèi pú sà mó hē sà jǔ zú xià zú fāng biàn xíng chù jí jiě dì yī yì dì
昧菩萨摩诃萨举足下足方便行处及解第一义谛
chéng shú zhòngshēng
成熟众生。

shànnán zǐ shì xū kōng zàng pú sà mó hē sà yǐ wú liàng
“善男子，是虚空藏菩萨摩诃萨，已无量
jié dé wú shēng rěn jù wú ài biàn jiū jìng mǎn zú shǒu léng yán dìng
劫得无生忍，具无碍辩，究竟满足首楞严定，
zhù zuì shàng dì jué dìng jiān gù zhōng wú qīng dòng shàn zhī zhòngshēng
住最上地，决定坚固终无倾动，善知众生
shēn xīn suǒ xíng yīng dǔ shén biàn zhuāng yán zhī shì yòu fù yīng jiàn xū
深心所行，应睹神变庄严之事，又复应见虚
kōng zàng pú sà mó hē sà yù lái ruì xiàng yòu yǒu jiàn xū kōng zàng pú
空藏菩萨摩诃萨欲来瑞相，又有见虚空藏菩
sà mó hē sà dé lí yù dì zhù dì rù dì gù shì rù wú biān kōng chù
萨摩诃萨得离欲地，住地入地故，示入无边空处
sān mèi yú xī fāng mò ér lái xiàn cǐ shí zhū zhòngshēng bù wèi huò luàn
三昧，于西方没而来现此，时诸众生怖畏惑乱，
rù yú sù dì xiàn dà zhuāng yán wèi yù chéng shú zhū zhòngshēng gù
入于俗谛现大庄严，为欲成熟诸众生故。

yòu shànnán zǐ shì xū kōng zàng pú sà mó hē sà ruò
“又，善男子，是虚空藏菩萨摩诃萨，若
xiàn dì yī yì dì wú shēng zhuāng yán zhū tiān jí rén nǎi zhì bā dì pú
现第一义谛无生庄严，诸天及人乃至八地菩
sà jiē dāng mí mèn wú néng jiàn qí jìng jiè xíng xiàng shàn rù rú shì
萨皆当迷闷，无能见其境界行相，善入如是
shēn miào gōng dé shànnán zǐ xū kōng zàng pú sà mó hē sà qiǎo fāng
深妙功德。善男子，虚空藏菩萨摩诃萨巧方
biàn huì shēn rù yī qiè zhū fó fǎ hǎi lí zhū yí huò bù yī tā gù zhì
便慧深入一切诸佛法海，离诸疑惑不依他故，智
huì shàn qiǎo yú zhū pú sà mó hē sà zhōng zuì shàng chuáng wáng
慧善巧于诸菩萨摩诃萨中最上幢王。

shànnán zǐ xū kōng zàng pú sà shì yī qiè zhòngshēng shēng
“善男子，虚空藏菩萨是一切众生生
tiān bō niè pán dà míng dǎo zhǔ néng duàn yī qiè fán nǎo xīn huàn shàn
天般涅槃大明导主，能断一切烦恼心患，善

zhì shēn dú jí sì dà bìng ruò yǒuzhòngshēng qǐ è xié jiàn lún huí mí
治身毒及四大病。若有众生起恶邪见，轮回迷
mò shēng sǐ kuàng yě wú shàn fāng biàn bù zhī shēng tiān bō niè pán lù
没生死旷野，无善方便，不知生天般涅槃路；
ruò yǒuzhòngshēng chēng xū kōng zàng pú sà mó hē sà míng zhì xīn guī
若有众生称虚空藏菩萨摩诃萨名，至心归
mìng shāo jiān hēi chén shuǐ jí duō qié luó xiāng gōng jìng lǐ bài shí
命，烧坚黑沉水及多伽罗香，恭敬礼拜；时，
xū kōng zàng pú sà guān cǐ zhòngshēng xīn xīn shàn gēn ruò jiàn zhòng
虚空藏菩萨观此众生心心善根，若见众
shēng zhū jiàn fán nǎo zhī suǒ huò luàn ruò jiàn guò qù shàn gēn zhǒng zǐ xīn
生诸见烦恼之所惑乱，若见过去善根种子心
suǒ xíng yè yú fó fǎ sēng bù shī chí jiè rěn rǔ jīng jìn chán
所行业，于佛法僧布施、持戒、忍辱、精进、禅
dìng zhì huì jí yú gōng dé suí suǒ kān néng shí xū kōng zàng pú
定、智慧，及余功德随所堪能；时，虚空藏菩
sà mó hē sà guān bǐ zhòngshēng suí suǒ yīng jiàn yú qí mèng zhōng xiàn
萨摩诃萨观彼众生，随所应见，于其梦中现
zhǒng zhǒng xíng jí yǐ fāng biàn ér wèi shuō fǎ
种种形，即以方便而为说法。

shàn nán zǐ ruò yǒuzhòngshēng yīng yú wù jué jiàn xū kōng zàng
“善男子，若有众生应于寤觉见虚空藏
pú sà mó hē sà jí yú mù qián jiàn zhǒng zhǒng xíng jí yǐ fāng biàn
菩萨摩诃萨，即于目前见种种形，即以方便
kāi zhèng zhí dào pò zhū zhòngshēng è yè xié jiàn è yuàn è
开正直道，破诸众生恶业、邪见、恶愿、恶
guī è chù è qǔ rú shì jì zhuó xī lìng jiě tuō shēn kǒu
归、恶处、恶取，如是计著悉令解脱，身、口、
yì yè wú zhū xié qū qù zhèng zhí dào zhèng yè zhèng jiàn zhèng
意业无诸邪曲，趣正直道，正业、正见、正
yuàn zhèng guī zhèng chù zhèng qǔ cháng huò qīn jìn zhū shàn zhī
愿、正归、正处、正取，常获亲近诸善知
shí sù jí shě lí chòu jié fán nǎo yǒng miǎn sān tú bā nán zhī kǔ
识，速疾舍离臭结烦恼，永免三塗八难之苦，
cháng xíng shàn yè dé zì zài lì nǎi zhì jiàn jiàn rù shēn fǎ rěn ruò zhū
常行善业得自在力，乃至渐渐入深法忍。若诸
zhòngshēng zhǒng zhǒng shēn bìng jí xīn kuáng luàn lóng máng yīn yǎ shǒu
众生种种身病及心狂乱、聋盲暗哑、手

zú jū luán¹⁰ zhūgēn bú jù chēng xū kōngzàng pú sà mó hē sà míng
足拘挛¹⁰、诸根不具，称 虚空 藏 菩萨摩诃萨 名，
zhì xīn guī mìng shāojiān hēi chénshuǐ jí duō qié luó xiāng gōngjìng lǐ
至心归命，烧 坚黑 沉水及多伽罗 香，恭敬礼
bài huòcóng qǐ yào huòyuànchú yù shí xū kōngzàng pú sà mó
拜，或从乞药，或愿除愈。时，虚空 藏 菩萨摩
hē sà jí suí qí yuàn huòxiàn fàn tiānxiàng huòxiàn shì tí huán yīn
诃萨即随其愿，或现梵天像，或现释提桓因
xiàng huòxiàn pí shā mén xiàng huòxiàn sì tiānwáng xiàng huòxiàn yàn
像，或现毗沙门像，或现四天王像，或现焰
mó tiānxiàng huòxiàn dōushuài tuó tiānxiàng huòxiàn zì zài tiānxiàng
摩天像，或现兜率陀天像，或现自在天像，
huòxiàn dà zì zài tiānxiàng huòxiàn pó luó mén xiàng huòxiàn chà lì
或现大自在天像，或现婆罗门像，或现刹利
xiàng huòxiàn zhǎng zhě xiàng huòxiàn jū shì xiàng huòxiàn dà chéng uān
像，或现长者像，或现居士像，或现大臣官
shǔ xiàng huòxiàn tóng nán tóng nǚ xiàng huòxiàn fù mǔ qīn shǔ xiàng
属像，或现童男童女像，或现父母亲属像，
huòxiàn zhí jīn gāng xiàng huòxiàn tiān lóng yè chā qián tà pó
或现执金刚像，或现天、龙、夜叉、乾闥婆、
ē xiū luó jiā lóu luó jīn nà luó mó hóu luó qié rén fēi rén
阿修罗、迦楼罗、紧那罗、摩睺罗伽、人、非人
xiàng xiàn rú shì děng zhǒng zhǒng zhū xiàng zài yú mèng zhě jí wù zhě
像，现如是等种种诸像，在于梦者及寤者
qián wèi shuō bìng xiàng bìng wèi fēn bié zhū yào duì zhì bìng zhuàng rú
前，为说病相，并为分别诸药对治：‘病状如
cǐ yīng fú cǐ yào ruò rú shì bìng yí fú bǐ yào zhū zhòng shēng
此，应服此药。若如是病，宜服彼药。’诸众生
děng jì wén shuō yǐ gè suí suǒ yīng ér hé zhū yào ruò zì wú
等，既闻说已，各随所应，而合诸药。若自无
zhě pú sà xī yǔ shì zhū zhòng shēng huò yǒu yī fú èr fú
者，菩萨悉与。是诸众生，或有一服、二服、
sān fú zhòng bìng jiē yù huò yǒu dàn jiàn suǒ xiàn zhī shēn bìng jí chú
三服，众病皆愈；或有但见所现之身，病即除
zhě
者。

¹⁰ 丽本：躄；永乐北藏本及龙藏本：挛

rú shì shànnán zǐ shì xū kōngzàng pú sà mó hē sà jù
“如是，善男子，是虚空藏菩萨摩诃萨具
dà cí bēi ruò yǒuzhòngshēng pín qióngkùn kǔ yù qiú dà fù yù duō
大慈悲。若有众生，贫穷困苦欲求大富；欲多
sòng xí yù yào duō wén yù qiú jiě tuō yù qiú lí yù yù qiú chán
诵习；欲乐多闻；欲求解脱；欲求离欲；欲求禅
dìng yù qiú míng chēng yù dé dì yī yù qiú shàn qiǎo yù dé zì
定；欲求名称；欲得第一；欲求善巧；欲得自
zài yù dé duān zhèng yù qiú hǎo sè yù dé miào shēng yù qiú
在；欲得端正；欲求好色；欲得妙声；欲求
hǎo xiāng yù dé shàng wèi yù qiú hǎo chù yù dé yǐn shí yù qiú
好香；欲得上味；欲求好触；欲得饮食；欲求
yǒng jiàn yù dé zhǒng xìng gāo guì yù yuàn shēng nán yù yuàn qiú nǚ
勇健；欲得种姓高贵；欲愿生男；欲愿求女；
yù dé juàn shǔ yù qiú fú dé yù dé chéng jiù liù bō luó mì yù
欲得眷属；欲求福德；欲得成就六波罗蜜；欲
dé qiǎo yán yù qiú fù hù yī qiè zhòngshēng yù dé miǎn tuō yī qiè
得巧言；欲求覆护一切众生；欲得免脱一切
láo yù yù duàn yī qiè zhū è lǜ yí yǒu shī xīn zhě yuàn jiàn lì zhī
牢狱；欲断一切诸恶律仪；有施心者愿建立之，
nǎi zhì zhì huì yì fù rú shì yù dé cháng shòu yù yuàn duō cái dé
乃至智慧亦复如是；欲得长寿；欲愿多财，得
yǐ néng yòng yù lìng qiǎnzhě néng xíng bù shī qí huǐ jìn zhě lìng jiān chí
已能用；欲令悭者能行布施，其毁禁者令坚持
jiè ruò chēn huì zhě lìng xiū rěn rǔ qí xiè dài zhě shǐ zhù jīng jìn sǎn
戒，若嗔恚者令修忍辱，其懈怠者使住精进，散
luàn xīn zhě jiào xiū chán dìng qí yú chī zhě lìng xiū zhì huì bú dìng shèng
乱心者教修禅定，其愚痴者令修智慧，不定乘
zhě quàn xué shēng wén zhuó wǒ zhòngshēng jiào yuán jué shèng ruò yǒu
者劝学声闻，著我众生教缘觉乘。若有
zhòngshēng lí dà cí bēi zì xī jǐ shēn shě zhū zhòngshēng yuàn
众生，离大慈悲，自惜己身，舍诸众生，愿
lí cǐ xīn shēng dà cí bēi bú zì hù shēn shè qǔ zhòngshēng fā ē
离此心生大慈悲，不自护身摄取众生，发阿
nòng duō luó sān miǎo sān pú tí xīn shànnán zǐ shí xū kōngzàng pú
耨多罗三藐三菩提心。善男子，时，虚空藏菩
sà mó hē sà zhī bǐ xīn yǐ jí xiàn fāng biàn lìng cǐ zhòngshēng shě lí
萨摩诃萨知彼心已，即现方便，令此众生舍离

xiān xīn qǐ dà cí bēi bú hù jǐ shēn bù shě zhòngshēng fā pú
先心，起大慈悲，不护己身，不舍众 生，发菩
tí xīn zhù sì fàn hàng ruò yǒu zhòngshēng yào dà cí bēi yù qiú
提心，住四梵行。若有众 生，乐大慈悲，欲求
jiù jì yī qiè zhòngshēng yù yuàn ān zhù ē nòuduō luó sānmiǎosān pú
救济一切众 生，欲愿安住阿耨多罗三藐三菩
tí yú ē liàn ruò chù ruò zài lín zhōng ruò yú lù dì shāojiān
提，于阿练若处，若在林 中，若于露地，烧坚
hēi chénshuǐduō qié luó xiāng hé zhǎnggōngjìng xiàng yú shí fāng wǔ
黑沉水多伽罗香，合掌恭敬，向于十方，五
tǐ tóu dì zhì xīn guī mìng xū kōngzàng pú sà mó hē sà ér biànshuō
体投地，至心归命虚空藏菩萨摩诃萨，而便说
cǐ tuó luó ní zhòu
此陀罗尼咒：

ē mì lì shè ē mì lì shè jiā lóu ní jiā zhē là zhē là
阿蜜栗舍。阿蜜栗舍。迦楼尼迦。遮罗。遮罗。

pí zhē là shān zhē là jiā lóu ní jiā là mǔ là mǔ
毗_{薄履切}遮罗。珊_{素干切}遮罗。迦楼尼迦。罗母罗母。

mǔ lóu pí jiā tuó lǚ mó mù qié fú lóu shé pó
母楼_{力斗切}。鞞_{步兒切}迦陀履。摩目佉_{去佐切}。浮楼阁婆_{步可切}

nài jiā lóu ní jiā zhēnduō mó ní fù là yē jiā lóu ní jiā sà
奈。迦楼尼迦。真多摩尼。富罗邪。迦楼尼迦。萨

duǒ shè mí tā bō yè ē rě tuó lí bó qián
埵_{都果切}舍迷_{莫隶切}他跛夜。阿若_{而夜切}陀梨。踰_{怖得切}铃_{巨耽切}

bó qián là dǐ pí pí jiā qián tái lì zhì pí pí jiā qián
踰铃。罗底_{都履切}毗鞞迦铃。台_{徒履切}栗致。毗鞞迦铃。

jiā lóu ní jiā fǒu lí yè dòu mó mó ē shē sà duǒ bō
迦楼尼迦。否_{方久切}梨夜斗。磨磨_{武左切}。阿奢_{始迦切}。萨埵跛

lǚ bō jiā yè ē shū jiā jiā dǐ suō pó hē
履。波迦夜。阿输迦_{居佐切}伽_{巨左切}底。娑婆呵

shànnán zǐ shì xū kōngzàng pú sà mó hē sà huòxiàntiān
“善男子，是虚空藏菩萨摩诃萨，或现天

xiàng huò shì rénxiàng huòzhāng lù xiàng huòwéiniǎoxiàng huò bú
像，或示人像，或獐鹿像，或为鸟像，或不

¹¹ 丽本：步倪反；永乐北藏本及龙藏本：步儿切

¹² 丽本：莫隶反吴音读；永乐北藏本及龙藏本：莫隶切

¹³ 丽本：武佐反；永乐北藏本及龙藏本：武左切

xiànxíng suí bǐ suǒ yīng yǐ zhū fāng biàn ér wéi shuō fǎ huà dù
现形，随彼所应，以诸方便，而为说法，化度
wú liàng nà yóu tā bǎi qiān zhòng shēng lìng zhù shēng wén shèng pì zhī
无量那由他百千 众 生，令住声闻乘、辟支
fó shèng jí zhù dà shèng yòu yú shǎo shí jiàn lì zhòng shēng zhù yú dà
佛乘及住大乘；又于少时建立 众 生，住于大
shèng dé ē pí bá zhì nǎi zhì lìng dé zhū shēn sān mèi jí tuó luó ní
乘得阿鞞跋致，乃至令得诸深三昧及陀罗尼，
mǎn zú shí dì zhě shàn nán zǐ shì xū kōng zàng pú sà mó hē sà jù
满足十地者。善男子，是虚空藏菩萨摩诃萨具
dà cí bēi ruò rén sī liàng nǎi kě néng zhī xū kōng biān jì wú néng cè
大慈悲。若人思量乃可能知虚空边际，无能测
liàng xū kōng zàng pú sà mó hē sà zhì huì fāng biàn dà cí dà bēi jí sān
量虚空藏菩萨摩诃萨智慧方便、大慈大悲及三
mèi lì chéng shú zhòng shēng zhī biān jì zhě shàn nán zǐ shì xū kōng
昧力成熟 众 生之边际者。善男子，是虚空
zàng pú sà mó hē sà chéng jiù rú shì bù kě sī yì gōng dé zhì huì
藏菩萨摩诃萨成就如是不可思议功德智慧。
shàn nán zǐ ruò yǒu zhòng shēng xīn wú chǎn qū yì bú huàn wěi qí
善男子，若有 众 生心无谄曲，亦不幻伪，其
xīn chún zhì shùn rù zhèng liú suǒ jiàn zhēn shí bù jī bǐ quē bú
心纯至，顺入正流，所见真实，不讥彼阙，不
zì jīn gāo bù bēi tā rén lí zhū jí dù bú zì xiǎn yì jiǎo huò
自矜高，不卑他人，离诸嫉妒，不自显异，矫惑
zhòng rén xīn běn jù zú shàn nán zǐ shì xū kōng zàng pú sà mó hē
众人，心本具足；善男子，是虚空藏菩萨摩诃
sà lián mǐn cǐ děng zhū zhòng shēng gù yǐ fāng biàn zhì yǒng měng jīng jìn
萨怜愍此等诸 众 生故，以方便智勇猛精进
xiū shàn fāng biàn chú miè cǐ děng zhū zhòng shēng zuì lìng fā ē nòu duō
修善方便，除灭此等诸 众 生罪，令发阿耨多
luó sān miǎo sān pú tí xīn yī qiè shàn gēn jiē xī huí xiàng wú shàng pú
罗三藐三菩提心，一切善根皆悉回向无上菩
tí dé bú tuì zhuǎn huò dà shì lì jí jīng jìn lì wèi yù mǎn zú
提，得不退转，获大势力及精进力，为欲满足
liù bō luó mì gù cháng qín xiū xí dà cí dà bēi nǎi zhì jiū jìng dé
六波罗蜜故，常勤修习大慈大悲，乃至究竟得
ē nòu duō luó sān miǎo sān pú tí shàn nán zǐ shì xū kōng zàng pú sà
阿耨多罗三藐三菩提。善男子，是虚空藏菩萨

mó hē sà chéng jiù rú shì bù kě sī yì gōng dé yǒngměngchéng jiù
摩诃萨成就如是不可思议功德，勇猛成就
yī qiè zhòngshēng
一切众生。”

ěr shí mí lè pú sà mó hē sà jí cóngzuò qǐ dǐng lǐ fó zú
尔时，弥勒菩萨摩诃萨即从座起，顶礼佛足，
ér bó fó yán shì zūn xū kōngzàng pú sà mó hē sà yǐ hé yīn yuán
而白佛言：“世尊！虚空藏菩萨摩诃萨以何因缘
dú qí dǐngshàngyǒu cǐ shū miào rú yì bǎozhū yǐ wú liàng shì jiā pí
独其顶上有此殊妙如意宝珠，以无量释迦毗
lángqié bǎo ér wéi wéirào guāng míng xiǎnyào bì yú zhòng sè bù yǔ
楞伽宝而为围绕，光明显曜蔽于众色，不与
zhū yú pú sà mó hē sà děng
诸余菩萨摩诃萨等？”

ěr shí shì zūngào mí lè pú sà mó hē sà yán shì xū kōng
尔时，世尊告弥勒菩萨摩诃萨言：“是虚空
zàng pú sà mó hē sà jù dà cí bēi néng bá zhòngshēngwēi è xiǎnnàn
藏菩萨摩诃萨具大慈悲，能拔众生危厄险难。
ruò yǒuzhòngshēng fàngēnběn zuì yīngduò è qù yī qiè shàngēn jiē yǐ
若有众生犯根本罪应堕恶趣，一切善根皆已
shāo rán xū kōngzàng pú sà mó hē sà shì dà wú míng xié jiàn hēi àn
烧然。虚空藏菩萨摩诃萨是大无明邪见黑暗
qīngjìnglǎng rì shì miègēnběn zuì zhě zhī dà liáng shī néng bá yí jiàn
清净朗日，是灭根本罪者之大良师，能拔疑箭，
pò shàn fǎ qì néng lìng wánquán shànnán zǐ ruò yǒuzhòngshēng fàn
破善法器，能令完全。善男子，若有众生犯
bō luó yī duànshàngēn zāi qù xiàng dì yù wú suǒ guī yī zhì
波罗夷，断善根栽，趣向地狱，无所归依，智
zhě suǒ qì xī néng jì bá kāi shì zhēn lù néng xǐ¹⁴ zhòngshēngchòu
者所弃，悉能济拔开示真路，能洗¹⁴众生臭
è fánǎo lìng lí è qù shì shēng rén tiān jiě tuō zhě tī ruò yǒu
恶烦恼，令离恶趣，是升人天解脱者梯。若有
zhòngshēngtān yú huòluàn néng lìng jué wù chēn huì hài xīn jí yǐ chī
众生贪愚惑乱，能令觉悟；嗔恚害心及以痴
àn bàng wú yīn guǒ fàng yì bú xìn bú wèi wèi lái tān qiú wú yàn
暗，谤无因果，放逸不信，不畏未来，贪求无厌，

¹⁴ 丽本：洒；永乐北藏本及龙藏本：洗

jí huái jí dù jù shí è yè rì yè zēngzhǎng rú cǐ zhòngshēng
极怀嫉妒，具十恶业日夜增长；如此众生，
shì xū kōngzàng pú sà mó hē sà néngchú rú shàngzhūzhòng zuì yè ān
是虚空藏菩萨摩诃萨能除如上诸重罪业，安
chǔ rén tiān jiě tuō zhī chù yóu rú dà chē shàn nán zǐ shì xū kōng
处人天解脱之处，犹如大车。善男子，是虚空
zàng pú sà mó hē sà shì zhū tiān shì rén suǒ yīng zūn zhòng fèng yíng
藏菩萨摩诃萨，是诸天世人所应尊重、奉迎、
gòng yǎng
供养。”

ěr shí mí lè pú sà mó hē sà bó fó yán shì zūn yún hé
尔时，弥勒菩萨摩诃萨白佛言：“世尊！云何
míng wéi fàn gēn běn zuì bō luó yí yé ruò yǒu zhòngshēng fàn sī zuì zhě
名为犯根本罪波罗夷耶？若有众生犯斯罪者，
shàngēn shāo rán duò yú è qù lí ān wěn chù yǒng shī yī qiè tiān
善根烧然，堕于恶趣，离安隐处，永失一切天
rén zhī lè shì xū kōngzàng pú sà mó hē sà néng lìng cǐ děng zhū è
人之乐。是虚空藏菩萨摩诃萨能令此等诸恶
zhòngshēng huán dé jù zú rén tiān fú lè
众生，还得具足人、天福乐。”

ěr shí shì zūn gào mí lè pú sà mó hē sà shàn nán zǐ
尔时，世尊告弥勒菩萨摩诃萨：“善男子，
ruò guàn dǐng chà lì wáng yǒu zì zài lì fàn wǔ gēn běn zuì xiān suǒ xiū
若灌顶刹利王有自在力，犯五根本罪，先所修
xí jiē xī shāo rán shī ān wěn chù yuǎn rén tiān lè duò yú è qù
习皆悉烧然，失安隐处，远人天乐，堕于恶趣。
hé děng míng wéi wǔ gēn běn zuì shàn nán zǐ suǒ wéi¹⁵ guàn dǐng chà lì
何等名为五根本罪？善男子，所¹⁵为灌顶刹利
wáng lǐng guó tǔ yǒu zì zài lì qǔ dōu pó wù jí sì fāng sēng wù huò
王领国土有自在力，取兜婆物及四方僧物，或
jiào rén qǔ shì zé míng fàn chū gēn běn zuì fù cì shàn nán zǐ guàn
教人取，是则名犯初根本罪。复次，善男子，灌
dǐng chà lì wáng lǐng guó tǔ yǒu zì zài lì huǐ bàng zhèng fǎ shě shēng
顶刹利王领国土有自在力，毁谤正法，舍声
wén shèng pì zhī fó shèng shě wú shàng shèng yòu zhì tā rén bú lìng
闻乘、辟支佛乘，舍无上乘，又制他人不令

¹⁵ 丽本：谓；永乐北藏本及龙藏本：为

xiū xué shì míng dì èr fàngēnběn zuì fù cì shànnán zǐ guàn
修学，是名第二犯根本罪。复次，善男子，灌
dǐngchà lì wánglǐngguó tǔ yǒu zì zài lì ruò fù yǒurén yǐ rú lái gù
顶刹利王领国土有自在力，若复有人以如来故，
fì chú xū fà shēn pī fǎ fú chí jiè huǐ jiè yǒu jiè wú jiè tuō
剃除须发，身被法服，持戒毁戒，有戒无戒，脱
qí jiā shā bī lìng huán sú huò jiā zhàng chuí huò fù xì fù huò
其袈裟，逼令还俗，或加杖捶，或复系缚，或
jié shǒu zú nǎi zhì duàn mìng zì zuò shǐ tā zào rú cǐ è shì míng
截手足，乃至断命，自作使他造如此恶，是名
dì sān fàngēnběn zuì fù cì shànnán zǐ guàndǐngchà lì wánglǐng
第三犯根本罪。复次，善男子，灌顶刹利王领
guó tǔ yǒu zì zài lì zuò wǔ nì zuì hé děng wéi wǔ yī zhě shā mǔ
国土有自在力作五逆罪，何等为五？一者，杀母；
èr zhě hài fù sān zhě shā ē luó hàn sì zhě pò hé hé sēng
二者，害父；三者，杀阿罗汉；四者，破和合僧；
wǔ zhě chū fó shēn xuè rú shì wú wú jiàn zuì ruò fàn yī zhě shì zé
五者，出佛身血。如是五无间罪若犯一者，是则
míng wéi fàngēnběn zuì shì míng dì sì fàngēnběn zuì fù cì shàn
名为犯根本罪，是名第四犯根本罪。复次，善
nán zǐ guàndǐngchà lì wánglǐngguó tǔ yǒu zì zài lì bàng wú yīn guǒ
男子，灌顶刹利王领国土有自在力，谤无因果，
bú wèi wèi lái zào shí è yè dào yì jiào tā rén lìng xíng shí è shì
不畏未来，造十恶业道，亦教他人令行十恶，是
míng dì wǔ fàngēnběn zuì shànnán zǐ shì míng guàndǐngchà lì wǔ gēn
名第五犯根本罪。善男子，是名灌顶刹利五根
běn zuì ruò fàn yī zhě cǐ zé míng wéi fàn bō luó yí xiān suǒ xiū xí
本罪，若犯一者，此则名为犯波罗夷，先所修习
yī qiè shàn gēn jiē xī shāo rán lí ān wěn chù shī rén tiān lè duò
一切善根皆悉烧然，离安隐处，失人天乐，堕
yú è qù shànnán zǐ shì xū kōng zàng pú sà mó hē sà wèi cǐ rén
于恶趣。善男子，是虚空藏菩萨摩诃萨为此人
gù qǐ dà cí bēi xiàn shēng biān dì suí suǒ yīng jiàn xiàn zhǒng zhǒng xíng
故，起大慈悲现生边地，随所应见现种种形，
huò shā mén xiàng pó luó mén xiàng chà lì zhǎng zhě jū shì děng
或沙门像、婆罗门像，刹利、长者、居士等
xiàng ér wèi qí shuō yī qiè zhǒng zhì shēn dà chéng wèi céng yǒu fǎ
像，而为其说一切种智甚深大乘未曾有法、

zhū tuó luó ní jí rěn rǔ dì yǐ rú shì děngzhǒngzhǒngmiào fǎ ér yǐn
诸陀罗尼及忍辱地，以如是等种种妙法而引
dǎo zhī guàndǐngchà lì jì wén fǎ yǐ xīn shēngcán kuì jí huái bù
导之。灌顶刹利既闻法已，心生惭愧，极怀怖
jù xiàngshuō fǎ zhě fā lù chàn huǐ xiānsuǒ fàn zuì shì bú gèngzuò
惧，向说法者发露忏悔，先所犯罪誓不更作，
ān zhù bù shī chí jiè rěn rǔ jīng jìn chándìng zhì huì qín
安住布施、持戒、忍辱、精进、禅定、智慧，勤
xiū cí bēi shēngréntiān lè bō nièpán lè
修慈悲，生人天乐、般涅槃乐。

fù cì shànnán zǐ dà chén yì yǒu wǔ gēnběn zuì fàn bō
“复次，善男子，大臣亦有五根本罪犯波
luó yí ruò yǒu fàn zhě xiānsuǒ xiū xí yī qiè shàngēn jiē xī shāorán
罗夷，若有犯者，先所修习一切善根皆悉烧然，
duò yú è qù lí ān wǎnchù yǒng shī yī qiè tiān rén zhī lè hé
堕于恶趣，离安隐处，永失一切天、人之乐。何
děngwéi wǔ wèi bǐ dà chéntǒng lǐ guó tǔ yī yǐ wáng lì qǔ dōu
等为五？谓彼大臣统理国土依倚王力，取兜
pó wù jí sì fāngsēng wù huòjiào rén qǔ shì zé míng fàn chūgēnběn
婆物及四方僧物，或教人取，是则名犯初根本
zuì fù cì shànnán zǐ ruò bǐ dà chéntǒng lǐ guó tǔ yī yǐ wáng
罪。复次，善男子，若彼大臣统理国土依倚王
lì pò huàicūn yì chéngguō guó tǔ huòjiào rén pò shì míng
力，破坏村邑、城郭、国土，或教人破，是名
dì èr fàngēnběn zuì fù cì shànnán zǐ ruò bǐ dà chéntǒng lǐ
第二犯根本罪。复次，善男子，若彼大臣统理
guó tǔ yī yǐ wáng lì huǐ bàngzhèng fǎ shěshēngwénshèng pì zhī
国土依倚王力，毁谤正法，舍声闻乘、辟支
fó shèng shě wú shàngshèng yì zhì tā rén bú lìng xiū xué shì míng
佛乘，舍无上乘，亦制他人不令修学，是名
dì sān fàngēnběn zuì fù cì shànnán zǐ ruò bǐ dà chéntǒng lǐ
第三犯根本罪。复次，善男子，若彼大臣统理
guó tǔ yī yǐ wáng lì ruò jiànyǒurén yǐ rú lái gù tì chú xū fà
国土依倚王力，若见有人以如来故，剃除须发，
shēn pī fǎ fú chí jiè huǐ jiè yǒu jiè wú jiè tuō qí jiā shā bī
身被法服，持戒毁戒，有戒无戒，脱其袈裟，逼
lìng huán sú huò jiā zhàngchuí huò fù xì fù huò jié shǒu zú nǎi
令还俗，或加杖捶，或复系缚，或截手足，乃

zhì duàn mìng zì zuò shǐ tā zào rú cǐ è shì míng dì sì fàn gēn běn
至断命，自作使他造如此恶，是名第四犯根本
zuì fù cì shàn nán zǐ ruò bǐ dà chéng tǒng lǐ guó tǔ yī yǐ wáng
罪。复次，善男子，若彼大臣统理国土依倚王
lì zuò wǔ nì zuì hé děng wéi wǔ yī zhě shā mǔ èr zhě
力，作五逆罪，何等为五？一者，杀母；二者，
hài fù sān zhě shā ē luó hàn sì zhě pò hé hé sēng wǔ zhě
害父；三者，杀阿罗汉；四者，破和合僧；五者，
chū fó shēn xuè rú shì wǔ wú jiàn zuì ruò fàn yī zhě shì zé míng wéi fàn
出佛身血。如是五无间罪若犯一者，是则名为犯
gēn běn zuì shì míng dì wǔ fàn gēn běn zuì shàn nán zǐ shì míng dà
根本罪，是名第五犯根本罪。善男子，是名大
chén wǔ gēn běn zuì ruò fàn yī zhě cǐ zé míng wéi fàn bō luó yí
臣五根本罪，若犯一者，此则名为犯波罗夷，
xiān suǒ xiū xí yī qiè shàn gēn jiē xī shāo rán lí ān wěn chù shī rén
先所修习一切善根皆悉烧然，离安隐处，失人
tiān lè duò yú è qù shàn nán zǐ shì xū kōng zàng pú sà mó hē
天乐，堕于恶趣。善男子，是虚空藏菩萨摩訶
sà wèi cǐ rén gù qǐ dà cí bēi xiàn shēng biān dì suí suǒ yīng jiàn xiàn
萨为此人故，起大慈悲现生边地，随所应见现
zhǒng zhǒng xíng shā¹⁶ mén xiàng pó luó mén xiàng chà lì zhǎng zhě
种种形，沙¹⁶门像、婆罗门像，刹利、长者、
jū shì děng xiàng ér wèi qí shuō yī qiè zhǒng zhì shēn dà shèng wèi
居士等像，而为其说一切种智甚深大乘未
céng yǒu fǎ zhū tuó luó ní jí rěn rǔ dì yǐ rú shì děng zhǒng zhǒng
曾有法、诸陀罗尼及忍辱地，以如是等种种
miào fǎ ér yǐn dǎo zhī bǐ shí dà chén jì wén fǎ yǐ xīn shēng cán kuì
妙法而引导之。彼时大臣既闻法已，心生惭愧，
jí huái bù jù xiàng shuō fǎ zhě fā lù chàn huǐ xiān suǒ fàn zuì shì bú
极怀怖惧，向说法者发露忏悔，先所犯罪誓不
gèng zuò ān zhù bù shī chí jiè rěn rǔ jīng jìn chán dìng
更作，安住布施、持戒、忍辱、精进、禅定、
zhì huì qín xiū cí bēi shēng rén tiān lè bō niè pán lè
智慧，勤修慈悲，生人天乐、般涅槃乐。

fù cì shàn nán zǐ shēng wén yì yǒu wǔ gēn běn zuì fàn bō
“复次，善男子，声闻亦有五根本罪犯波

¹⁶ 丽本：或沙；永乐北藏本及龙藏本：沙

luó yí ruò yǒu fàn zhě xiānsuǒ xiū xí yī qiè shàngēn jiē xī shāorán
罗夷，若有犯者，先所修习一切善根皆悉烧然，
duò yú è qù lí ān wěnchù shī rén tiān lè hé děng wéi wǔ wèi
堕于恶趣，离安隐处，失人天乐。何等为五？谓
shāshēng tōudào yín yì wàng yǔ chū fó shēnxuè shànnán
杀生、偷盗、淫泆、妄语、出佛身血。善男
zǐ shì míngshēngwén wǔ gēnběn zuì ruò fàn yī zhě cǐ zé míngwéi
子，是名声闻五根本罪。若犯一者，此则名为
fàn bō luó yí xiānsuǒ xiū xí yī qiè shàngēn jiē xī shāorán lí ān
犯波罗夷，先所修习一切善根皆悉烧然，离安
wěnchù shī rén tiān lè duò yú è qù shànnán zǐ shì xū kōng
隐处，失人天乐，堕于恶趣。善男子，是虚空
zàng pú sà mó hē sà wèi cǐ rén gù qǐ dà cí bēixiànshēngbiān dì
藏菩萨摩诃萨为此人故，起大慈悲现生边地，
suí suǒ yīngjiàn xiàn zhǒng zhǒng xíng huò shā mén xiàng pó luó mén xiàng
随所应见现种种形，或沙门像、婆罗门像，
chà lì zhǎngzhě jū shì děngxiàng ér wèi qí shuō yī qiè zhǒng zhì
刹利、长者、居士等像，而为其说一切种智
shènshēn dà shèng wèi céng yǒu fǎ zhū tuó luó ní jí rěn rǔ dì yǐ rú
甚深大乘未曾有法、诸陀罗尼及忍辱地，以如
shì děng zhǒng zhǒng miào fǎ ér yǐn dǎo zhī shí bǐ shēngwén jì wén fǎ
是等种种妙法而引导之。时彼声闻既闻法
yǐ xīn shēngcán kuì jí huáikǒng bù xiàngshuō fǎ zhě fā lù chàn
已，心生惭愧，极怀恐怖，向说法者发露忏
huǐ xiānsuǒ fàn zuì shì bú gèngzuò ān zhù bù shī chí jiè rěn rǔ
悔，先所犯罪誓不更作，安住布施、持戒、忍辱、
jīng jìn chándìng zhì huì qín xiū cí bēi shēngrén tiān lè bō
精进、禅定、智慧，勤修慈悲，生人天乐、般
niè pán lè
涅槃乐。

fù cì shànnán zǐ chū fā xīn pú sà qù xiàng dà shèng yǒu
“复次，善男子，初发心菩萨趣向大乘有
bā gēnběn zuì fàn bō luó yí xiānsuǒ xiū xí yī qiè shàngēn jiē xī shāo
八根本罪犯波罗夷，先所修习一切善根皆悉烧
rán duò yú è qù lí ān wěnchù shī rén tiān lè yì shī dà shèng
然，堕于恶趣，离安隐处，失人天乐，亦失大乘
jìng jiè zhī lè jiǔ zài shēng sǐ lí shàn zhī shí hé děng wéi bā wèi
境界之乐，久在生死离善知识。何等为八？谓

bǐ pú sà sù yè yīn yuánshēng wǔ zhuó shì yǒu yú shàngēn jìn shàn zhī
彼菩萨宿业因缘生五浊世，有余善根近善知
shí guī qù shènsēn dà shèng zhī fǎ fā wú shàng xīn zhì huì wēiqiǎn
识，归趣甚深大乘之法，发无上心，智慧微浅。
shì chū fā xīn pú sà yòucóng tā wénshènsēnkōng fǎ dú sòngshòu chí
是初发心菩萨，又从他闻甚深空法读诵受持，
fù yú shǎo zhì yú chī rén qián dú sòng jiě shuō yú rén wén yǐ jīng yí
复于少智愚痴人前读诵解说，余人闻已，惊疑
bù wèi yú ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn shēng tuì mò yào shēng
怖畏，于阿耨多罗三藐三菩提心生退没，乐声
wénshèng shì míngchū fā xīn pú sà fàn yú dì yī gēnběnzòng zuì
闻乘，是名初发心菩萨犯于第一根本重罪，
xiānsuǒ xiū xí yī qiè shàngēn jiē xī shāorán duò yú è qù lí ān
先所修习一切善根皆悉烧然，堕于恶趣，离安
wēnchù shī rén tiān lè jí yǐ dà shèng jìng jiè zhī lè huài pú tí xīn
隐处，失人天乐及以大乘境界之乐，坏菩提心。
shì gù pú sà yī yīngxiān zhī zhòngshēng shàngēn jí liǎo bǐ xīn suí qí
是故菩萨宜应先知众生善根及了彼心，随其
suǒkān cì dì shuō fǎ rú rù dà hǎi jiàn jiàn zhì shēn shàn nán zǐ
所堪次第说法，如入大海渐渐至深。善男子，
shì xū kōngzàng pú sà mó hē sà suí qí suǒ yìng yǐ zhǒngzhǒng xíng xiàn
是虚空藏菩萨摩诃萨随其所应，以种种形现
shēng qí tǔ ér wèi shuō fǎ lìng shēng cán kuì yú suǒ fàn zuì fā lù
生其土而为说法，令生惭愧，于所犯罪发露
chàn huǐ bú duò è qù zēng jìn shàngēn zhǎng yǎng ē nòuduō luó
忏悔，不堕恶趣，增进善根，长养阿耨多罗
sānmiǎosān pú tí xīn shàn nán zǐ yòu yǒu chū fā xīn pú sà fàn gēn běn
三藐三菩提心。善男子，又有初发心菩萨犯根本
zuì wèi duò è qù wén xū kōngzàng pú sà mó hē sà míng zhì xīn yuàn
罪畏堕恶趣，闻虚空藏菩萨摩诃萨名，至心愿
jiàn yù fā lù chàn huǐ suǒ fàn zuì gù yú chū yè hòu fēn shāo jiān
见，欲发露忏悔所犯罪故，于初夜后分，烧坚
hēi chén shuǐ jí duō qié luó xiāng zhì xīn hé zhǎng chēng xū kōngzàng pú
黑沉水及多伽罗香，至心合掌，称虚空藏菩
sà mó hē sà míng shàn nán zǐ shí xū kōngzàng pú sà mó hē sà
萨摩诃萨名。善男子，时，虚空藏菩萨摩诃萨
suí qí suǒ yìng xiàn zhǒngzhǒng xíng huò xiàn zì shēn huò shēng wén shēn
随其所应现种种形，或现自身，或声闻身，

huòchà lì shēn pó luó ménshēn nǎi zhì tóngnántóng nǚ děngshēn
或刹利身、婆罗门身，乃至童男童女等身，
zài bǐ fàn zuì chū fā xīn pú sà qián jiào lìng fā lù chàn huǐ chú zuì yǐ
在彼犯罪初发心菩萨前，教令发露忏悔除罪，以
shànqiǎofāngbiàn kāi shì shēnshēn wú shàngzhèngzhēn dà shèng zhī xíngsān
善巧方便开示甚深无上正真大乘之行三
mèi zǒng chí rěn rǔ zhī dì shě zhū è qù dé bú tuì zhuǎn ē
昧、总持、忍辱之地，舍诸恶趣，得不退转阿
nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn jīng qín xiū xíng liù bō luó mì dé lì
耨多罗三藐三菩提心，精勤修行六波罗蜜，得力
jiān gù yóu rú jīn gāng nǎi zhì zì dé ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí
坚固犹如金刚，乃至自得阿耨多罗三藐三菩提。
yòu shànnán zǐ xū kōngzàng pú sà mó hē sà ruò bú xiànsēn zài qí
又，善男子，虚空藏菩萨摩诃萨若不现身在其
rén qián jiào fā lù zhě shì chū fā xīn pú sà yīng yú hòu yè hé zhǎng
人前教发露者，是初发心菩萨应于后夜，合掌
zhì xīn ér xiàng dōng fāng shāo jiān hēi chén shuǐ jí duō qié luó xiāng qǐng
至心而向东方，烧坚黑沉水及多伽罗香，请
míng xīng yán míng xīng míng xīng chéng dà cí bēi rǔ jīn chū chū
明星言：‘明星！明星！成大慈悲！汝今初出
zhào yán fú tí dà bēi hù wǒ kě wèi wǒ bái xū kōngzàng pú sà mó
照阎浮提，大悲护我，可为我白虚空藏菩萨摩
hē sà yuàn yú mèng zhōng shì wǒ fāngbiàn fā lù chàn huǐ fàn gēn běn
诃萨，愿于梦中示我方便，发露忏悔犯根本
zuì lìng dé dà shèng fāngbiàn zhì yǎn shànnán zǐ bǐ chū fā xīn
罪，令得大乘方便智眼。’善男子，彼初发心
pú sà jí yú mèng zhōng míng xiàng chū shí xū kōngzàng pú sà mó hē
菩萨即于梦中明相出时，虚空藏菩萨摩诃
sà suí qí suǒ yìng ér wèi xiànsēn yǐ zhū fāngbiàn lìng bǐ chū fā xīn pú
萨随其所应而为现身，以诸方便令彼初发心菩
sà fā lù chàn huǐ xiān suǒ fàn zuì shì fāngbiàn zhì lìng bǐ pú sà shēn
萨发露忏悔先所犯罪，示方便智，令彼菩萨深
huái jīng bù yú ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn dé bú wàng sān mèi
怀惊怖，于阿耨多罗三藐三菩提心得不忘三昧，
jiān zhù dà shèng jí dé mǎn zú liù bō luó mì bù jiǔ chéng jiù yī qiè
坚住大乘，疾得满足六波罗蜜，不久成就一切
zhǒng zhì
种智。

fù cì shànnán zǐ chū fā xīn pú sà yǔ yú rén yán rǔ
“复次，善男子，初发心菩萨语余人言：‘汝
jīn bù néng yào yú dà shèng yì bù néng xíng liù bō luó mì zhōng bù
今不能乐于大乘，亦不能行六波罗蜜，终不
néng dé ē nòuduōluó sānmiǎosān pú tí bù rú zǎo fā shēng wén pì
能得阿耨多罗三藐三菩提，不如早发声闻、辟
zhī fó xīn sù jìn shēng sǐ rù bō niè pán yú rú shàng shuō shì
支佛心，速尽生死入般涅槃。’余如上说，是
míng chū fā xīn pú sà fàn yú dì èr gēn běn zhòng zuì
名初发心菩萨犯于第二根本重罪。

fù cì shànnán zǐ chū fā xīn pú sà yǔ yú rén yán rǔ
“复次，善男子，初发心菩萨语余人言：‘汝
jīn hé yòng shòu xué bō luó tí mù chā lǜ yí dāng sù fā ē nòuduōluó
今何用受学波罗提木叉律仪，当速发阿耨多罗
sānmiǎosān pú tí xīn shòu chí dú sòng dà shèng jīng diǎn xiān suǒ zào zuò
三藐三菩提心，受持读诵大乘经典，先所造作
shēn kǒu yì yè zhū bú shàn xíng dāng dé qīng jìng bú shòu wèi lái zhū
身、口、意业诸不善行当得清净，不受未来诸
è guǒ bào yú rú shàng shuō shì míng chū fā xīn pú sà fàn yú dì
恶果报。’余如上说，是名初发心菩萨犯于第
sān gēn běn zhòng zuì
三根本重罪。

fù cì shànnán zǐ chū fā xīn pú sà yǔ yú rén yán rǔ
“复次，善男子，初发心菩萨语余人言：‘汝
jīn bù yīng tīng shòu dú sòng shēng wén jīng diǎn rǔ dāng fù bì shēng wén
今不应听受读诵声闻经典，汝当覆蔽声闻
jīng diǎn shēng wén fǎ zhōng wú dà guǒ bào bù néng duàn chú jié shǐ fán
经典，声闻法中无大果报，不能断除结使烦
nǎo rǔ dāng tīng shòu dú sòng qīng jìng dà shèng shēn shēn jīng diǎn yòu néng
恼。汝当听受读诵清净大乘甚深经典，又能
xiāo chú zhū bú shàn yè jí dé ē nòuduōluó sānmiǎosān pú tí zuò
消除诸不善业，疾得阿耨多罗三藐三菩提。’作
cǐ shuō yǐ yǒu xìn shòu zhě èr rén jù míng fàn gēn běn zuì yú rú shàng
此说已有信受者，二人俱名犯根本罪。余如上
shuō shì míng chū fā xīn pú sà fàn yú dì sì gēn běn zhòng zuì
说，是名初发心菩萨犯于第四根本重罪。

fù cì shànnán zǐ chū fā xīn pú sà qī wàng liǎng shé
“复次，善男子，初发心菩萨欺妄两舌，

xī qiú míng chēng lì yǎng gōng jìng zàn dà shèng jīng wèi tā jiě shuō
希求名 称、利养、恭敬，赞大 乘 经为他解说，
ér yǔ rén yán wǒ shì shàn jiě mó hé yǎn zhě wèi tān lì gù jiàn
而语人言：‘我是善解摩诃衍者。’为贪利故，见
tā jiě shuō dà shèng jīng diǎn dé gòng yǎng zhě zēng huǐ qīng jí ér zì
他解说大 乘 经典得供 养者，憎毁轻嫉¹⁷而自
gòng gāo xū kuáng wàng yǔ dé guò rén fǎ zuò cǐ xíng zhě lí ān wěn
贡高，虚 诳 妄 语得过人法。作此行者，离安隐
chù fàn bō luó yí yú dà shèng zhōng wéi fàn zuì zhòng gēn běn zuì yě
处，犯波罗夷，于大 乘 中 为犯最 重 根本罪也。
shàn nán zǐ pì rú yǒu rén yù qù bǎo zhōu chéng chuán rù hǎi ér yú
善男子，譬如有人欲趣宝洲 乘 船 入海，而于
zhōng lù zì huài qí chuán mò nì ér sǐ bú zì jì mìng qǐ néng dé
中 路自坏其 船，没溺而死不自济命，岂能得
bǎo rú chū fā xīn pú sà yì fù rú shì chéng zhèng xìn chuán rù
宝？如初发心菩萨亦复如是，乘 正 信 船，入
yú dà shèng shēng guāng fǎ hǎi shǐ dé rù hǎi zì huài xìn chuán shī
于大 乘 深 广 法海，始得入海，自坏信 船，失
zhì huì mìng rú shì yú chī chū fā xīn pú sà yǐ jí dù gù xū kuáng
智慧命。如是愚痴初发心菩萨以嫉妒故，虚 诳
wàng yǔ dé guò rén fǎ ér fàn dà shèng zhòng gēn běn zuì yú rú shàng
妄 语得过人法，而犯大 乘 重 根本罪。余如上
shuō shì míng chū fā xīn pú sà fàn yú dì wǔ gēn běn zhòng zuì
说，是名初发心菩萨犯于第五根本 重 罪。

fù cì shàn nán zǐ wèi lái shì zhōng chū fā xīn pú sà
“复次，善男子，未来世 中，初发心菩萨
yǔ zài jiā chū jiā chū fā xīn pú sà yán xiū duō luó zhōng shēn shēn kōng
语在家出家初发心菩萨言：‘修多罗 中 甚 深 空
yì jí yǐ sān mèi zhū tuó luó ní rěn rǔ zhī dì zhōng zhōng zhuāng yán
义及以三昧、诸陀罗尼、忍辱之地 种 种 庄 严，
shì dà míng zhì zhū pú sà děng suǒ kě guān xíng shòu chí dú sòng dà shèng
是大明智诸菩萨等所可观行。受持读诵大 乘
jīng diǎn yòu néng wèi tā fēn bié yǎn shuō wǒ zì jiě liǎo yǐ cí bēi
经典，又能为他分别演说，我自解了，以慈悲
gù wèi rǔ děng shuō rǔ děng yì dāng suí suǒ shuō xíng yú shēn miào
故，为汝等 说。汝等亦当随所说行，于深 妙

¹⁷ 丽本：疾；永乐北藏本及龙藏本：嫉

fǎ ér dé zhī jiàn bǐ chū fā xīn pú sà bú zuò shì yán wǒ dú sòng
法而得知见。’ 彼初发心菩萨不作是言 ‘我读诵
sī wéi cóng tā wén jiě ér yán zì dé jiē shì tān qiú lì yǎng yīn yuán
思惟从他闻解’ 而言自得，皆是贪求利养因缘
ér zì xuàn mài wéi fù sān shì zhū fó pú sà jí zhòng xián shèng fàn yú
而自炫卖，违负三世诸佛菩萨及众贤圣，犯于
dà shèng zuì shēn zhòng zuì shī rén tiān lù shàng bù néng dé shēng wén
大乘最深重罪，失人天路，尚不能得声闻、
pì zhī fó shèng hé yóu jiàn jìn dào yú dà shèng shàn nán zǐ pì rú
辟支佛乘，何由渐进到于大乘？善男子，譬如
yǒu rén jiāng dǎo zhòng rén yóu xíng kuàng yě jīng guò cóng lín jí dà
有人，将导众人游行旷野，经过丛林，极大
jī kě jiàn bǐ lín zhōng yǒu zhū měi guǒ ér qì shě zhī qǔ yú dú guǒ shí
饥渴，见彼林中有诸美果而弃舍之，取于毒果食
yǐ mìng zhōng shàn nán zǐ bǐ rén yóu shàng bù néng zì jì kuàng fù
已命终。善男子，彼人犹尚不能自济，况复
jiān néng dù yú yú rén bǐ chū fā xīn pú sà yì fù rú shì rén shēn
兼能度于余人？彼初发心菩萨亦复如是，人身
nán dé jīn yǐ dé zhī yù shàn zhī shí fā dà shèng xīn ér tān lì yǎng
难得今已得之，遇善知识发大乘心，而贪利养
qīng zì xuàn mài fàn zhòng gēn běn zuì wéi fù sān shì zhū fó pú sà
轻自炫卖，犯重根本罪，违负三世诸佛菩萨，
wéi zhū xián shèng zhī suǒ qì shě duò yú è qù shì gù pó luó mén
为诸贤圣之所弃舍，堕于恶趣。是故婆罗门、
chà lì pí shè shǒu tuó luó bù yīng qīn jìn cǐ è pú sà ruò qīn
刹利、毗舍、首陀罗，不应亲近此恶菩萨，若亲
jìn zhě yì jiē dé zuì yú rú shàng shuō shì míng chū fā xīn pú sà fàn
近者亦皆得罪。余如上说，是名初发心菩萨犯
yú dì liù gēn běn zhòng zuì
于第六根本重罪。

fù cì shàn nán zǐ wèi lái è shì chū fā xīn pú sà zào zuò
“复次，善男子，未来恶世初发心菩萨造作
zhū zá zhān tuó luó xíng wèi chà lì zhān tuó luó pó luó mén zhān tuó luó
诸杂旃陀罗行，谓刹利旃陀罗、婆罗门旃陀罗、
dà chén zhān tuó luó dà jiāng jūn zhān tuó luó pí shè zhān tuó luó shǒu
大臣旃陀罗、大将军旃陀罗、毗舍旃陀罗、首
tuó luó zhān tuó luó hé děng míng wéi zhān tuó luó yì bǐ wèi zào zuò
陀罗旃陀罗。何等名为旃陀罗义？彼谓造作

zhū è xīn yè cǐ è bǐ qiū zì yán zhì huì zì shì cái bǎo xíng yú bù
诸恶心业。此恶比丘自言智慧，自恃财宝行于布
shī fàng yì jiāo màn chēn xián zēng jí yú shàn bǐ qiū gòng xiāng dòu
施，放逸憍慢，瞋嫌憎嫉余善比丘，共相斗
zhēng shì wáng chén lì qǔ shàn bǐ qiū wù yǐ fèng dà chén dà chén
诤，恃王臣力，取善比丘物以奉大臣，大臣
dé yǐ chuán yǐ shàng wáng fó fǎ sēng wù yì fù rú shì shàn nán zǐ
得已传以上王，佛法僧物亦复如是。善男子，
wáng yǔ dà chén jí è bǐ qiū fàn gēn běn zuì yú rú shàng shuō shì
王与大臣及恶比丘犯根本罪。余如上说，是
míng chū fā xīn pú sà fàn yú dì qī gēn běn zhòng zuì
名初发心菩萨犯于第七根本重罪。

fù cì shàn nán zǐ wèi lái è shì chū fā xīn pú sà zào zuò
“复次，善男子，未来恶世初发心菩萨造作

zhū zá zhān tuó luó xíng wèi chà lì zhān tuó luó pó luó mén zhān tuó luó
诸杂旃陀罗行，谓刹利旃陀罗、婆罗门旃陀罗、
dà chén zhān tuó luó dà jiāng jūn zhān tuó luó pí shè zhān tuó luó shǒu
大臣旃陀罗、大将军旃陀罗、毗舍旃陀罗、首
tuó luó zhān tuó luó cǐ è bǐ qiū shì hù guó wáng jí dà chén lì zì
陀罗旃陀罗。此恶比丘恃怙国王及大臣力，自
yán zhì huì zì shì cái bǎo xíng yú bù shī qīng xì huǐ rǔ zhū shàn bǐ qiū
言智慧，自恃财宝行于布施，轻戏毁辱诸善比丘，
dòu zhēng nǎo luàn fǎ shuō fēi fǎ fēi fǎ shuō fǎ shě zhèng jīng lǜ
斗争恼乱，法说非法，非法说法，舍正经律
diān dǎo yì lùn duàn xué bō rě lí cí bēi xīn bú xìn rú lái suǒ shuō
颠倒义论，断学般若离慈悲心，不信如来所说
jīng diǎn qiǎo fāng biàn jiè wéi fǎ lì zhì lìng zhū qīng jìng shàn xíng bǐ qiū
经典巧方便戒，违法立制，令诸清净善行比丘
fèi yú zuò chán dú sòng jīng diǎn wú kǔ nǎo zhě shēng qí kǔ nǎo yǒu
废于坐禅、读诵经典，无苦恼者生其苦恼，有
kǔ nǎo zhě fù lìng zēng zhǎng héng huái è xīn huài shàn wēi yí xíng zhù
苦恼者复令增长，恒怀恶心坏善威仪，行住
zuò wò wú fù shí jié huǐ jìn pò jiè shí fēi shā mén zì yán shā mén
坐卧无复时节，毁禁破戒，实非沙门自言沙门，
shí fēi fàn xíng zì chēng fàn xíng bù jiě jīng diǎn wèi tā jiě shuō yāo
实非梵行自称梵行，不解经典为他解说，邀
zhì sì zhòng gòng yǎng gōng jìng shàn nán zǐ wáng yǔ dà chén jí è bǐ
致四众供养恭敬。善男子，王与大臣及恶比

qiū fàngēnbēn zuì yú rú shàngshuō shì míngchū fā xīn pú sà fàn yú
丘犯根本罪。余如上说，是名初发心菩萨犯于
dì bā gēnbēnzhòng zuì shànnán zǐ bǐ shàn bǐ qiū zuò chán sòng jīng
第八根本重罪。善男子，彼善比丘坐禅诵经，
jiē shì fó fǎ chūyào zhèng yīn shì shàng fú tián yòu shì rěn rǔ sān mèi
皆是佛法出要正因，是上福田，又是忍辱三昧
fǎ qì néng shuō miào fǎ chéng jiù zhòng shēng pò wú míng hēi àn
法器，能说妙法成就众生，破无明黑暗，
kāi shì jiānyǎn jì bá zhòng shēng fán nǎo yè è ruò bǐ nǎo luàn gù fàn
开世间眼，济拔众生烦恼业恶，若彼恼乱故犯
zhòng zuì shì shànnán zǐ fàn bā gēnbēnzhòng zuì zhě wèi néng shēn rù
重罪，是善男子犯八根本重罪者，未能深入
yú fó zhèng fǎ yǐ gōng dé zhì huì jí wēi shǎo gù
于佛正法，以功德智慧极微少故。

shànnán zǐ shì chū fā xīn pú sà fàn cǐ bā gēnbēnzhòng zuì
“善男子，是初发心菩萨犯此八根本重罪
yǐ xiānsuǒ xiū xí yī qiè shàngēn jiē xī shāorán fàn bō luó yí lí
已，先所修习一切善根皆悉烧然，犯波罗夷，离
ān wěnchù shī rén tiān lè jí yǐ dà shèng jìng jiè zhī lè huài pú tí
安隐处，失人天乐及以大乘境界之乐，坏菩提
xīn duò yú è qù lún huí shēng sǐ lí shàn zhī shí shànnán zǐ
心，堕于恶趣，轮回生死，离善知识。善男子，
shì xū kōng zàng pú sà mó hē sà xiànzhǒngzhǒngxíng shì shēng qí tǔ
是虚空藏菩萨摩诃萨现种种形示生其土，
huò xiàn chà lì xíng huò xiàn pó luó mén xíng huò xiàn shēng wén xíng huò
或现刹利形，或现婆罗门形，或现声闻形，或
xiàn pì zhī fó xíng nǎi zhì tóng nán tóng nǚ děng xíng zài bǐ fàn zuì chū
现辟支佛形，乃至童男童女等形，在彼犯罪初
fā xīn pú sà qián ér wèi shuō fǎ lìng shēng cán kuì jí dà jīng bù
发心菩萨前而为说法，令生惭愧，极大惊怖；
yòu jiào fā lù chàn huǐ chú zuì yǐ shàn qiǎo biàn kāi shì shēn wú
又教发露忏悔除罪，以善巧便，开示甚深无
shàng zhèng zhēn dà shèng zhī xíng sān mèi zǒng chí rěn rǔ zhī dì
上正真大乘之行、三昧、总持、忍辱之地，
shě zhū è qù dé bú tuì zhuǎn ē nòu duō luó sān miǎo sān pú tí xīn
舍诸恶趣，得不退转阿耨多罗三藐三菩提心，
jīng jìn xiū xíng liù bō luó mì dé lì jiān gù yóu rú jīn gāng nǎi zhì jí
精进修行六波罗蜜，得力坚固犹如金刚，乃至疾

dé wú shàng pú tí
得无 上 菩提。

yòu shànnán zǐ xū kōngzàng pú sà mó hē sà ruò bú xiàn
“又，善男子，虚空藏菩萨摩诃萨若不现
shēn zài qí rén qián jiào fā lù zhě shì chū fā xīn pú sà yīng yú hòu yè
身在其人前教发露者，是初发心菩萨应于后夜，
hé zhǎng zhì xīn ér xiàng dōng fāng shāo jiān hēi chén shuǐ jí duō qié luó
合掌至心而向东方，烧坚黑沉水及多伽罗
xiāng qǐng míng xīng yán míng xīng míng xīng chéng dà cí bēi rǔ
香，请明星言：‘明星！明星！成大慈悲！汝
jīn chū chū zhào yán fú tí dà bēi hù wǒ kě wèi wǒ bái xū kōngzàng
今初出照阎浮提，大悲护我，可为我白虚空藏
pú sà mó hē sà yuàn yú mèng zhōng shì wǒ fāng biàn fā lù chàn huǐ
菩萨摩诃萨，愿于梦中示我方便，发露忏悔
fàn gēn běn zuì lìng dé dà shèng fāng biàn zhì yǎn shànnán zǐ bǐ
犯根本罪，令得大乘方便智眼。’善男子，彼
chū fā xīn pú sà jí yú mèng zhōng míng xiàng chū shí xū kōngzàng pú
初发心菩萨即于梦中明相出时，虚空藏菩
sà mó hē sà suí qí suǒ yīng ér wèi xiàn shēn yǐ zhū fāng biàn lìng bǐ
萨摩诃萨随其所应而为现身，以诸方便，令彼
chū fā xīn pú sà yú suǒ fàn zuì shēn huái jīng bù shì fāng biàn zhì lìng
初发心菩萨于所犯罪深怀惊怖，示方便智，令
bǐ pú sà fā lù chàn huǐ yú ē nòu duō luó sān miǎo sān pú tí xīn dé
彼菩萨发露忏悔，于阿耨多罗三藐三菩提心得
bú wàng sān mèi jiān zhù dà shèng jí dé mǎn zú liù bō luó mì bù
不忘三昧，坚住大乘，疾得满足六波罗蜜，不
jiǔ chéng jiù yī qiè zhǒng zhì shànnán zǐ bǐ xū kōngzàng pú sà mó
久成就一切种智。善男子，彼虚空藏菩萨摩
hē sà yǒng měng ráo yì yī qiè zhòng shēng gù qí dǐng shàng tè¹⁸ yǒu rú
诃萨勇猛饶益一切众生故，其顶上特¹⁸有如
cǐ rú yì bǎo zhū fù yǐ wú liàng bǎi qiān shì jiā pí léng qié bǎo ér wéi
此如意宝珠，复以无量百千释迦毗楞伽宝而为
wéi rào bù yǔ yī qiè zhū pú sà děng shànnán zǐ shì xū kōngzàng
围绕，不与一切诸菩萨等。善男子，是虚空藏
pú sà mó hē sà chéng jiù rú sī bù kě sī yì fāng biàn zhì huì
菩萨摩诃萨成就如斯不可思议方便智慧。

¹⁸ 丽本：得；永乐北藏本及龙藏本：特

fù cì shànnán zǐ ruò yǒuzhòngshēngwén xū kōngzàng pú
“复次，善男子，若有众 生 闻虚空藏菩
sà mó hē sà míng huò zào xíng xiàng huò shè gòng yǎng shì rén xiàn shì
萨摩诃萨名，或造形像，或设供 养，是人现世
wú zhū zāi huàn shuǐ bù néng piāo huǒ bù néng shāo dāo bù néng shāng
无诸灾 患，水不能 漂，火不能 烧，刀不能 伤，
dú bù néng zhòng rén jí fēi rén wú néng wéi hài yì wú líng yǔ dào
毒不能 中，人及非人无能 为害，亦无圜圉、盗
zéi yuàn jiā zhū è jí bìng jī kě zhī kǔ suí shòu cháng duǎn
贼、怨家、诸恶疾病、饥渴之苦，随寿 长 短
bì wú yāo hèng lín mìng zhōng shí yǎn bú jiàn sè ěr bù wén shēng
必无夭横。临命 终 时，眼不见色，耳不闻 声，
bí bù wén xiāng shé bù zhī wèi shēn bù jué chù shǒu zú zhū gēn bù
鼻不闻 香，舌不知味，身不觉触，手足诸根不
néng wéi yòng wéi yú wēi shí jí shēn wēn nuǎn¹⁹ shí xū kōngzàng pú
能为用，唯余微识及身温 暖¹⁹。时，虚空藏菩
sà mó hē sà suí bǐ zhòngshēng suǒ shì zhī shén ér xiàn qí shēn huò
萨摩诃萨随彼 众 生 所事之神而现其身，或
zhuàn lún shèng wáng shēn huò tí tóu lài zhā shēn huò pí shā mén shēn
转 轮 圣 王 身，或提头赖吒身，或毗沙门身，
huò pí lóu lè jiā shēn huò pí lóu bó chā shēn huò yú tiān shēn huò
或毗楼勒迦身，或毗楼博叉身，或余天身，或
lóng yè chā qián tà pó ē xiū luó jiā lóu luó jīn nà luó
龙、夜叉、乾 闥 婆、阿修罗、迦楼罗、紧那罗、
mó hóu luó qié rén fēi rén děng shēn zài qí rén qián ér shuō jì yán
摩睺罗伽、人、非人等 身，在其人前而说偈言：

sì shèng dì yì zhì zhě yīng guān
四 圣 谛 义 智 者 应 观

ruò jiě liǎo zhě néng lí shēng sǐ
若 解 了 者 能 离 生 死

shànnán zǐ shí bǐ zhòngshēng yú mìng lín zhōng jì jiàn qí
“善男子，时彼 众 生 于命临 终，既见其
xī suǒ shì zhī shén yòu wén wèi shuō rú cǐ yào jì jì zhōng zhī hòu
昔所事之神，又闻为说如此要偈，既 终 之后，
bú duò è qù yīn sī lì gù sù miǎnshēng sǐ yòu shànnán zǐ
不堕恶趣，因斯力故，速免 生 死。又，善男子，

¹⁹ 丽本：暖；永乐北藏本及龙藏本：暖

ruò yǒu zhòng shēng xīn yào fó fǎ xū kōng zàng pú sà mó hē sà yú qí
若有众 生 心乐佛法，虚空 藏 菩萨摩诃萨于其
lín zhōng ér xiàn fó xíng wèi shuō jì yán
临 终 而现佛形，为说偈言：

fó zhì zhēn shí dù shēng sǐ hǎi
佛智真实 度 生 死 海

sù qiú fó zhì dé jìn zhū kǔ
速求佛智 得 尽 诸 苦

shànnán zǐ shí bǐ zhòng shēng dé jiàn fó shēn yòu wén
“善男子，时彼众 生，得见佛身，又闻
cǐ jì zhì xīn guān chá huān xǐ yǒng yuè bù néng zì shèng mìng
此偈，至心观 察，欢喜踊 跃，不能自胜，命
zhōng zhī hòu dé shēng jìng guó yǒng bú gèng zài wǔ zhuó shì jiè cháng
终 之后，得 生 净国，永不更在五浊世界，常
huò qīn jìn bǐ fó rú lái yòu wén miào fǎ bù jiǔ dāng dé ē nòu duō
获亲近彼佛如来，又闻 妙法，不久当得阿耨多
luó sān miǎo sān pú tí shànnán zǐ shì xū kōng zàng pú sà mó hē sà
罗三藐三菩提。善男子，是虚空 藏 菩萨摩诃萨
suí bǐ zhòng shēng lín zhōng zhī shí yīng wén miào fǎ jí yīng jiàn sēng yì
随彼众 生 临 终 之时，应闻 妙法及应见僧，亦
jiē pǔ shì shànnán zǐ shì xū kōng zàng pú sà mó hē sà chéng jiù rú
皆普示。善男子，是虚空 藏 菩萨摩诃萨 成 就如
cǐ bù kě sī yì fāng biàn zhì huì
此不可思议方便智慧。

fù cì shànnán zǐ zhǒng zhǒng zhòng shēng yù dé sān mèi zì
“复次，善男子，种 种 众 生 欲得三昧自
zài zhī lì yīng yú hòu yè jìng zì xǐ yù zhuó xīn jié yī shāo jiān
在之力，应于后夜，净自洗浴，著新洁衣，烧坚
hēi chén shuǐ jí duō qié luó xiāng yú yī qiè zhòng shēng qǐ cí bēi xīn
黑沉水及多伽罗香，于一切众 生 起慈悲心，
xiàng yú dōng fāng zhì xīn hé zhǎng chēng xū kōng zàng pú sà míng
向于东方，至心合掌，称 虚空 藏 菩萨名，
ér zuò shì yán yì chí dà zhì xū kōng zàng dé dà cí bēi wéi yuàn shī
而作是言：‘忆持大智虚空 藏 得大慈悲，唯愿施
wǒ bú wàng sān mèi jí biàn shuō cǐ tuó luó ní yán
我 不 忘 三昧。’ 即便说此陀罗尼言：

ōu lǒu mǔ lǒu nuò qí bó chā dǐ lì suō wù
毆_{于后切}漏母。漏诺踰_{去支切}。博叉_{楚垢切}底_{都履切}隶_{下皆同}。娑勿

tuó là pó 涉可²⁰ 都^可 隶。 nài yè nài yè mó hē jiā lóu ní jiā ē
陀^切 婆^切 𩑦^切 隶。 奈夜奈夜。 摩诃迦楼尼迦。 阿
nóu 奴后 播 阎 市盐 婆 薄贺切下 悉寐 莫履切 栗底。 xī qié 巨左 là yán pó
崙^切 播^切 阎^切 婆^切 阁婆皆同。 悉寐^{下皆同} 栗底。 西伽^切 罗阎婆。
xī mèi lì dǐ bá 专葛²¹ shé là shé pó xī mèi lì dǐ lú shè xī mèi
悉寐栗底。 跋^切 阁^切 婆^切 阁婆。 悉寐栗底。 卢舍。 悉寐
lì dǐ ē pó 步可 zhē nài xī mèi lì dǐ fú chǐ 邪贺 jù zhì xī mèi lì
栗底。 阿婆^切 遮奈。 悉寐栗底。 浮侈^切 俱致。 悉寐栗
dǐ suō pó hē
底。 娑婆呵

shànnán zǐ shì xū kōngzàng pú sà mó hē sà jí lìng bǐ rén
“善男子，是虚空藏菩萨摩诃萨即令彼人

dé yú sānmèi zì zài zhī lì
得于三昧自在之力。

fù cì shànnán zǐ ruò yǒuzhòngshēng yào yù dú sòngzhǒng
“复次，善男子，若有众生乐欲读诵种

zhǒngshū lùn yù fú zhòngshēng suǒ wèi bǐ lùn huò shì fó shuō
种书论，欲伏众生。 所谓彼论，或是佛说，
huò pú sà shuō huò shēngwénshuō huò shì rénshuō shì rényīng yú hòu
或菩萨说，或声闻说，或世人说。 是人应于后
yè jìng zì xǐ yù zhuó xīn jié yī shāojiān hēi chénshuǐ jí duō qié
夜，净自洗浴，著新洁衣，烧坚黑沉水及多伽
luó xiāng yú yī qiè zhòngshēng qǐ cí bēi xīn xiàng yú dōngfāng zhì
罗香，于一切众生起慈悲心，向于东方，至
xīn hé zhǎng chēng xū kōngzàng pú sà mó hē sà míng ér biànsòng cǐ
心合掌，称虚空藏菩萨摩诃萨名，而便诵此

tuó luó ní zhòu
陀罗尼咒：

ē nǐ 奴履 là shé pí 步儿切²² qián 巨耽 fú suō shé pí yē pó nài
阿^切 称^切 𩑦^切 阁^切 鞞^{下皆同} 𩑦^切 浮娑阁鞞。 耶婆奈

shé pí bó cè 初器 suō mí 莫隶²³ bō zhā 张伽 là shé pí tā nài pó là
阁鞞。 博厕^切 娑迷^切 波吒^切 𩑦^切 阁鞞。 他奈婆𩑦

²⁰ 丽本：步可反；永乐北藏本及龙藏本：涉可切

²¹ 丽本：薄葛反；永乐北藏本及龙藏本：专葛切

²² 丽本：步倪反；永乐北藏本及龙藏本：步儿切

²³ 丽本：莫隶反，吴音读之；永乐北藏本及龙藏本：莫隶切

pí sà duō là qié là ní xiū mó xiū mó mó hē qié
鞞。萨^{始达切}多罗伽^{巨佐切}逻泥^{奴帝²⁴切}。休磨^{武佐切}休磨^{下皆同}。摩诃伽
lóu ní jiā suō pó hē
楼尼伽。娑婆阿

shànnán zǐ shì xū kōngzàng pú sà mó hē sà jí lìng bǐ
“善男子，是虚空藏菩萨摩诃萨，即令彼
rén dé yú yì chí bú wàng zhī lì
人得于忆持不忘之力。

shànnán zǐ ruò yǒuzhòngshēng yù rù dà hǎi yù wéishāng
“善男子，若有众生欲入大海，欲为商
gǔ yù fú tāngyào ér qiú lì yàn yù tuō xì fù yù tuō jiā suǒ
贾，欲服汤药而求力验，欲脱系缚，欲脱枷锁，
yù qiú miǎntuō shū sòng cái wù ruò ài bié lí ruò yuàn zēng huì yù
欲求免脱输送财物，若爱别离，若怨憎会，欲
bì shuǐ huǒ yù bì dào zéi yù bì shī zǐ yù bì hǔ láng dú shé zhī
避水火，欲避盗贼，欲避师子，欲避虎狼毒蛇之
nàn yù miǎn jí bìng jī kě zhī huàn yù qiú zūn wèi yǒu rú shì děng
难，欲免疾病饥渴之患，欲求尊位，有如是等
zhū suǒ qiú yù chēng xū kōngzàng pú sà mó hē sà míng gōng jìng gòng
诸所求欲，称虚空藏菩萨摩诃萨名，恭敬供
yǎng xū kōngzàng pú sà mó hē sà jiē lìng mǎnyuàn
养虚空藏菩萨摩诃萨，皆令满愿。

fù cì shànnán zǐ ruò yǒuwáng zǐ tānyào wáng wèi yù
“复次，善男子，若有王子贪乐王位，欲
xī guàndǐng dé zì zài lì yīng yú hòu yè jìng zì xǐ yù zhuó xīn
希灌顶得自在力，应于后夜，净自洗浴，著新
jié yī shāojiān hēi chénshuǐ jí duō qié luó xiāng yú yī qiè zhòngshēng
洁衣，烧坚黑沉水及多伽罗香，于一切众生
qǐ cí bēi xīn xiàng yú dōngfāng zhì xīn hé zhǎng chēng xū kōngzàng
起慈悲心，向于东方，至心合掌，称虚空藏
pú sà mó hē sà míng ér biànsòng cǐ tuó luó ní zhòu
菩萨摩诃萨名，而便诵此陀罗尼咒：

ē nǐ là shé pí qián fú shā shé pí yē pó nài
阿^{奴履切}耨^{步儿切}逻^{下皆同}阇^{巨耽切}鞞^{下皆同}。铃^{巨耽切}浮沙阇鞞。耶婆奈
shé pí bó cè pó mí bō zhā là shé pí tā nài pó là
阇鞞。博^{初器切}厕^{初器切}婆迷^{莫隶²⁵切}。波吒^{张伽切}逻阇鞞。他奈婆逻

²⁴ 丽本：奴帝切；永乐北藏本及龙藏本：奴帝切

²⁵ 丽本：莫隶反，吴音读之；永乐北藏本及龙藏本：莫隶切

pí sà duō là qié là ní xiū mó xiū mó mó hē jiā
鞞。萨^{始达切}多^{已佐切}逻伽^{已佐切}逻泥^{奴帝切}。休磨^{武佐切}休磨^{下同}。摩诃迦
lóu ní jiā suō pó hē
楼尼迦。娑婆呵

shànnán zǐ shì xū kōngzàng pú sà mó hē sà jiē lìng bǐ rén
“善男子，是虚空藏菩萨摩诃萨皆令彼人

dé mǎnsuǒ yuàn
得满所愿。

fù cì shànnán zǐ ruò yǒu pó luó mén zhòng yuànyào yù
“复次，善男子，若有婆罗门众，愿乐欲

dé dà pó luó mén chù fù yǒu zhòng shēng qiú zhǎng zhě chù huò jū shì
得大婆罗门处，复有众生求长者处，或居士

chù huò gōng qiǎo chù huò duō wén chù huò wēi lì chù huò sī wéi
处，或工巧处，或多闻处，或威力处，或思惟

chù huò jiě tuō chù yīng yú hòu yè jìng zì xǐ yù zhuó xīn jié yī
处，或解脱处，应于后夜，净自洗浴，著新洁衣，

shāo jiān hēi chén shuǐ jí duō qié luó xiāng yú yī qiè zhòng shēng qǐ cí
烧坚黑沉水及多伽罗香，于一切众生起慈

bēi xīn xiàng yú dōng fāng zhì xīn hé zhǎng chēng xū kōngzàng pú
悲心，向于东方，至心合掌，称虚空藏菩

sà mó hē sà míng ér zuò shì yán wéi yuàn shī wǒ dà cí bēi lì
萨摩诃萨名，而作是言：‘唯愿施我大慈悲力，

lìng wǒ suǒ qiú jí dé mǎn zú shí xū kōngzàng pú sà mó hē sà
令我所求，疾得满足。’时，虚空藏菩萨摩诃萨

yǐ jìng tiān ěr wén bǐ qǐng yǐ suí qí suǒ yīng xiàn zhǒng zhǒng xíng ér wéi
以净天耳闻彼请已，随其所应现种种形而为

shuō fǎ lìng bǐ suǒ yuàn jiē dé mǎn zú
说法，令彼所愿皆得满足。

shànnán zǐ shì xū kōngzàng pú sà mó hē sà chéng jiù rú
“善男子，是虚空藏菩萨摩诃萨成就如

shì bù kě sī yì fāng biàn zhì huì jiǔ yǐ dé rù fó gōng dé hǎi shàn
是不可思议方便智慧，久已得入佛功德海。善

nán zǐ dà hǎi zhī shuǐ nǎi kě yǒu rén néng zhī dī shù wú néng cè liàng
男子，大海之水乃可有人能知滴数，无能测量

xū kōngzàng pú sà mó hē sà qiǎo fāng biàn zhì chéng jiù zhòng shēng zhī
虚空藏菩萨摩诃萨巧方便智成就众生之

xiàn shù yě yòu shànnán zǐ xū kōng zhī liàng shàng kě dé zhī wú
限数也。又，善男子，虚空之量尚可知得，无

yǒu néng zhī xū kōng zàng pú sà mó hē sà suǒ kě chéng shú zhǒng zhǒng
有能知虚空藏菩萨摩诃萨所可成熟种种
zhòng shēng jí qí biàn huà huò zuò fó xíng huò pú sà xíng pì zhī
众生及其变化——或作佛形，或菩萨形、辟支
fó xíng huò shēng wén xíng pó luó mén xíng huò tóng nán tóng nǚ xíng
佛形，或声闻形、婆罗门形，或童男童女形，
nǎi zhì rén fēi rén děng xíng gè suí suǒ yīng huò lìng mù dǔ huò shǐ
乃至人、非人等形，各随所应，或令目睹，或使
mèng jiàn ruò yǒu zhòng shēng lín mìng zhōng shí wéi chú zuì hòu jí wēi yī
梦见；若有众生临命终时，唯除最后极微一
xī xiān zào è yè shāo zhū shàn gēn dāng duò è qù shì xū kōng zàng
息，先造恶业烧诸善根，当堕恶趣，是虚空藏
pú sà mó hē sà jiē néng bá jì lìng dé ān lì tiān rén zhī lù
菩萨摩诃萨皆能拔济，令得安立天、人之路——
rú sī děng shì zhī biān jì zhě shàn nán zǐ shì xū kōng zàng pú sà
一如斯等事之边际者。善男子，是虚空藏菩萨
mó hē sà chéng jiù rú cǐ bù kě sī yì qiǎo fāng biàn zhě fó gōng dé
摩诃萨，成就如此不可思议巧方便者，佛功德
hǎi jiǔ yǐ dé rù shàn nán zǐ yǐ cǐ yuán gù dǐng shàng tè yǒu
海久已得入。善男子，以此缘故，顶上特²⁶有
rú yì bǎo zhū yǐ bǎi qiān shì jiā pí léng qié bǎo ér wéi wéi rào yǒu dà
如意宝珠，以百千释迦毗楞伽宝而为围绕，有大
guāng míng
光明。”

dāng yú rú lái shuō cǐ fǎ shí yī qiè dà zhòng xiān shēng qí tè
当于如来说此法时，一切大众咸生奇特，
tàn wèi céng yǒu jiē xī hé zhǎng xiàng xū kōng zàng pú sà mó hē sà
叹未曾有，皆悉合掌向虚空藏菩萨摩诃萨。
shí xū kōng zàng pú sà mó hē sà jí cóng zuò qǐ piān tǎn yòu jiān
时，虚空藏菩萨摩诃萨即从座起，偏袒右肩，
cháng guì hé zhǎng ér bái fó yán shì zūn jīn cǐ shì jiè jù
长跪合掌，而白佛言：“世尊！今此世界，具
yú wǔ zhuó zhòng shēng yú àn yún hé shì zūn néng yú qí zhōng shī zuò
于五浊，众生愚暗，云何世尊能于其中施作
fó shì
佛事？”

²⁶ 丽本：得；永乐北藏本及龙藏本：特

ěr shí shì zūngào xū kōngzàng pú sà mó hē sà yán shànnán
尔时，世尊告虚空藏菩萨摩诃萨言：“善男
zǐ rǔ jiàn xū kōng wú yǒutān yù wú chēn wú chī zì xìngqīng
子，汝见虚空，无有贪欲，无嗔无痴，自性清
jìng fēngchén àn zhàng yǐ wéi bú jìng jì chénglǎng yǐ jí jiàn rì
净，风 尘 暗 障 以 为 不 净，既 澄 朗 已，即 见 日
yuèxīngchén jí zhī chà nà luó pó shí shù shànnán zǐ rú lái jiǔ
月星辰，及知刹那罗婆时数。善男子，如来久
yú dì yī yì kōng yǐ dé zì zài jiàn yī qiè fǎ wú yǒutān yù chēn
于第一义空已得自在，见一切法无有贪欲、嗔
huì yú chī wú fù wú jiě zì xìngqīngjìng dàn yǐ zhòngshēng kè
恚、愚痴，无缚无解，自性清净，但以众 生 客
chénfánnǎo zhī suǒ fù zhàng bù néng jué wù rú lái cí bēi wèi cǐ
尘烦恼之所覆 障，不 能 觉 悟，如 来 慈 悲 为 此
děng gù fāngbiànshuō fǎ ér wèi chūduàn kè chénfánnǎo kāi qí zhì
等故方便说法，而为除断客尘烦恼，开其智
yǎn shǐ jiàn rú lái jìng rì zhào míng xiàn zài huò dǔ shēnshēnmiào fǎ
眼，使见如来净日照 明，现在获睹甚 深 妙 法、
sì niànchù fǎ nǎi zhì bā shèngdào fǎ lìng zhū zhòngshēngjiàn lì ān zhù
四念处法乃至八 圣 道 法，令 诸 众 生 建 立 安 住，
yòu lìng jí fā ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn dé dà cí bēi nǎi
又令疾发阿耨多罗三 藐 三 菩 提 心，得 大 慈 悲，乃
zhì jù zú shí bā bú gòng fǎ chéng yī qiè zhǒng zhì shànnán zǐ
至具足十八不 共 法，成 一 切 种 智。善 男 子，
rú lái chū shì zé néng chéngshú zhū pú sà zhòng jí yǐ yuánjué shēng
如来出世则 能 成 熟 诸 菩 萨 众 及 以 缘 觉、声
wén zhī zhòng shànnán zǐ jīn shì xū kōngwéi yǐ yú yǎn wéi yǐ yǎn
闻之 众。善 男 子，今 是 虚 空 为 倚 于 眼、为 倚 眼
shí wéi yǐ yǎnchù ér dé zhù yé
识、为 倚 眼 触 而 得 住 耶？”

xū kōngzàng pú sà mó hē sà bó fó yán fú yě shì zūn
虚空藏菩萨摩诃萨白佛言：“不也。世尊！”

fó yán shànnán zǐ wéi shì nèi qǐ yǎnchù zhī yuánshēng bǐ
佛言：“善男子，为是内起眼触之缘 生 彼
sānshòu ér yǐ kōng yé
三受而倚空耶？”

xū kōngzàng pú sà bó fó yán fú yě shì zūn
虚空藏菩萨白佛言：“不也。世尊！”

fó yán shànnán zǐ ěr bí shé shēn yì yì fù
佛言：“善男子，耳、鼻、舌、身、意亦复

rú shì
如是。”

fó yán shànnán zǐ zhòngshēng jīn zhě wéi yǐ yú kōng wéi
佛言：“善男子，众生今者为倚于空，为

shì xū kōng yǐ yú zhòngshēng
是虚空倚于众生？”

xū kōngzàng pú sà bó fó yán shì zūn gè gè xiāng yǐ hù
虚空藏菩萨白佛言：“世尊！各各相倚，互

zuò jìng jiè yòu fù gè gè bù wéi jìng jiè yī qiè zhū fǎ jiē xī kōng jì
作境界，又复各各不为境界，一切诸法皆悉空寂，

yī qiè zhū fǎ jiē xī xū jiǎ yī qiè zhū fǎ jiē yī²⁷ rú jí yǐ shí jì
一切诸法皆悉虚假，一切诸法皆依²⁷如及以实际。

shì zūn yóu rú xū kōng wú huài wú chéng wú yì xiǎng fēn bié wú dòng
世尊！犹如虚空无坏无成，无忆想分别，无动

wú yáo wú ài wú zēng wú yá²⁸ wú zhǒng zǐ wú guǒ wú yè wú bào
无摇，无爱无憎，无芽²⁸无种子，无果无业无报，

lí yú wén zì shì zūn yī qiè zhū fǎ yì fù rú shì pú sà ruò zhī
离于文字。世尊，一切诸法亦复如是。菩萨若知

cǐ zhě shì míngshàn zhī zhū fǎ zhī xìng dé wú shēng rěn
此者，是名善知诸法之性，得无生忍。”

ěr shí xū kōngzàng pú sà mó hē sà jí shuō tuó luó ní yán
尔时，虚空藏菩萨摩诃萨即说陀罗尼言：

ē nóu^{奴侯切} nài ē bì^{夫者切} pó^{薄贺切} là shé^{市夜切} mó^{莫可切} nóu^{奴后切} chā^叉
阿菟^{奴侯切}柰阿婢^{夫者切}婆^{薄贺切}逻阇^{市夜切}。摩^{莫可切}菟^{奴后切}叉

yè^夜 shì nài shì nài shé nài pí^{夫尼切} mó^{武佐切} móu ní hē là ē^{下皆同}
夜。视柰视柰。阇柰毗^{夫尼切}磨^{武佐切}牟尼呵罗。阿

nài yè pō là^{力可切} jiù hē^{平贺²⁹切} jiē^{巨謁切} pó nǐ^{奴履切} pó^{薄贺切} sǒu pí^{蓏毗}
柰夜。颇^{力可切}逻^下臼^{平贺²⁹切}呵^{平贺²⁹切}。揭^{巨謁切}婆^{奴履切}祢^{薄贺切}。蓏^{薄履切}毗^下

nài^{薄履切} yè^下 sǒu shè shè pó shè nài mó shè nài duǒ^{都可切} tuō^{吐贺切}
柰^{薄履切}³⁰夜。蓏舍舍婆。舍柰磨。舍柰頞^{都可切}他^{吐贺切}。

²⁷ 丽本：依于；永乐北藏本及龙藏本：依

²⁸ 丽本：牙；永乐北藏本及龙藏本：芽

²⁹ 丽本：乎贺切；永乐北藏本及龙藏本：平贺切

³⁰ 丽本：毗柰；永乐北藏本及龙藏本：柰

mó nài mò dōu fàn pí shā shè mó zhī duǒ nài zhǐ lí shè ān³¹
磨柰末兜梵。毗沙^{所贺切}舍磨。支𢇛奈。枳黎舍菴

fù fú dòu sēng shū shā ní ní suō pó hē
复^{扶豆切}。僧输沙^{疎马切}泥^{奴涕切}。娑婆呵

ěr shí shì zūn gào xū kōng zàng pú sà mó hē sà yán shàn zāi
尔时，世尊告虚空藏菩萨摩诃萨言：“善哉！

shàn zāi rǔ jīn shuō cǐ wú jìn xiáng fú shī zǐ fèn xùn tuó luó ní yī
善哉！汝今说此无尽降伏师子奋迅陀罗尼，一

qiè zhòng shēng lín mìng zhōng shí zuì hòu shén shí yǒu zhòng fán nǎo zhàng
切众 生临命终时，最后神识有重烦恼障

jī zhòng è yè cǐ tuó luó ní xī néng shāo rán lìng dé wǎng shēng qīng
及重恶业，此陀罗尼悉能烧然，令得往生清

jìng fó guó shàn nán zǐ rǔ jīn shàn néng yǐ cǐ chéng shú wú liàng zhòng
净佛国。善男子，汝今善能以此成熟无量众

shēng yòu néng chéng shú wú liàng fó chà cūn guó³² chéng yì yī qiè
生，又能成熟无量佛刹、村国³²、城邑一切

zhòng shēng yòu suí suǒ yìng xiàn zhǒng zhǒng xíng yòu suí qí gēn shuō zhǒng
众 生，又随所应现种种形，又随其根说种

zhǒng fǎ huò wèi yǎn shuō dà shèng jīng diǎn kāi shēn fǎ mén ruò shā
种法，或为演说大乘经典，开深法门。若沙

mén zhān tuó luó pó luó mén zhān tuó luó chà lì zhān tuó luó pí shè
门旃陀罗、婆罗门旃陀罗、刹利旃陀罗、毗舍

zhān tuó luó shǒu tuó luó zhān tuó luó cǐ zhū rén děng suǒ fàn zhòng zuì
旃陀罗、首陀罗旃陀罗，此诸人等所犯重罪，

yī yīn rǔ gù xī dé shāo rán jīn yú shàn fǎ jiàn lì zēng zhǎng
以因汝故，悉得烧然，今于善法建立增长。”

ěr shí shì zūn ér shuō jì yán
尔时，世尊而说偈言：

zhòng shēng zhū tān zhēng jiē yīn zhū gēn qǐ
众 生 诸 贪 诤 皆 因 诸 根 起

ruò néng shè zhū gēn jí dé yú jiě tuō
若 能 摄 诸 根 疾 得 于 解 脱

ěr shí rú lái shuō cǐ jīng yǐ yǒu shí qiān rén tiān dé wú shēng
尔时，如来说此经已，有十千人、天得无生

fǎ rěn wú liàng rén tiān dé zhū sān mèi yòu wú liàng rén tiān dé tuó
法忍，无量人、天得诸三昧，又无量人、天得陀

³¹ 丽本：庵（于甘反）；永乐北藏本及龙藏本：菴

³² 丽本：园；永乐北藏本及龙藏本：国

luó ní yòu wú liàng rén tiān dài dé rěn rǔ yòu wú liàng rén tiān yú
罗尼，又无量人、天逮得忍辱，又无量人、天子
shí dì zhōng gè dé zēng jìn
十地中各得增进。

ěr shí shì zūngào ē nán jí mí lè pú sà mó hē sà yán rǔ
尔时，世尊告阿难及弥勒菩萨摩诃萨言：“汝
děng yīng dāng gōng jìng fèng chí cǐ jīng
等应当恭敬奉持此经。”

ěr shí ē nán jí mí lè pú sà jí cóng zuò qǐ piān tǎn yòu jiān
尔时，阿难及弥勒菩萨即从座起，偏袒右肩，
cháng guì hé zhǎng bó fó yán shì zūn cǐ miào jīng diǎn wǒ yǐ shòu chí
长跪合掌白佛言：“世尊！此妙经典我已受持，
dāng hé míng cǐ jīng
当何名此经？”

fó yán shàn nán zǐ cǐ jīng míng chàn huǐ jìn yī qiè zuì tuó luó
佛言：“善男子，此经名忏悔尽一切罪陀罗
ní jīng yì míng bù kě sī yì fāng biàn zhì jiù jì yī qiè zhòng shēng jīng
尼经，亦名不可思议方便智救济一切众生经，
yì míng néng mǎn yī qiè zhòng shēng suǒ yuàn rú rú yì bǎo zhū jīng yì
亦名能满一切众生所愿如如意宝珠经，亦
míng xū kōng zàng pú sà jīng rú shì fèng xíng³³ ē nán dāng zhī ruò
名虚空藏菩萨经，如是奉行³³。阿难当知，若
yǒu shàn nán zǐ shàn nǚ rén jiǔ fā ē nòng duō luó sān miǎo sān pú tí
有善男子、善女人，久发阿耨多罗三藐三菩提
xīn yú wú liàng bǎi qiān ē sēng qí jié xiū xíng liù bō luó mì yú shí
心，于无量百千阿僧祇劫修行六波罗蜜，于十
fāng shì jiè yī qiè fó suǒ zhǒng zhǒng gòng yǎng nǎi zhì mǎn wú liàng ē
方世界一切佛所种种供养，乃至满无量阿
sēng qí héng hé shā jié bù rú yǒu rén dú sòng shū xiě wèi rén jiě
僧祇恒河沙劫，不如有人读诵、书写、为人解
shuō xū kōng zàng pú sà jīng jí chí míng hào bǐ qián gōng dé bǎi fēn
说虚空藏菩萨经及持名号，比前功德，百分、
qiān fēn bǎi qiān wàn yì fēn bù jí qí yī suàn shù pì lèi suǒ bù néng
千分、百千万亿分不及其一，算数譬类所不能
zhī
知。”

³³ 丽本：持；永乐北藏本及龙藏本：行

ěr shí ē nán jí mí lè pú sà bó fó yán shì zūn wǒ dāng
尔时，阿难及弥勒菩萨白佛言：“世尊！我当

rú shì fèng chí
如是奉持。”

shí zhū dà zhòng wén fó suǒ shuō huān xǐ yǒng yuè yǐ zhū gòng
时，诸大众闻佛所说，欢喜踊跃，以诸供

jù gòng yǎng yú fó
具供养于佛。

虚空藏菩萨经

● 结诵仪

bǔ quēzhēnyán 补阙真言

(三遍)

ná mó hē là dá nuó duō là yè yē qié là qié là jù zhù jù
南無喝啰怛那．哆啰夜耶．佉啰佉啰．俱住俱
zhù mó là mó là hǔ là hōng hè hè sū dá ná hōng pō
住．摩啰摩啰．虎啰．吽．贺贺．苏怛拏．吽．泼
mò ná suō pó hē
抹拏．娑婆诃。

bǔ quēyuánmǎnzhēnyán 补阙圆满真言

(三遍)

ōng hū lú hū lú shè yì mù qiè suō hē
唵．呼嚧呼嚧．社曳穆契．莎诃。

pǔ huíxiàngzhēnyán 普回向真言

(三遍)

ōng suō mó là suō mó là mí mó nǎng sà hā là mó hē zán
唵．娑摩啰．娑摩啰．弥摩曩．萨哈啰．摩诃咱
hā là hòng
哈啰吽。

ná mó fó ná mó fǎ ná mó sēng
南無佛 南無法 南無僧 (合掌三称)

ná mó běn shī shì jiā móu ní fó
南無本师释迦牟尼佛 (合掌三称)

ná mó xū kōng zàng pú sà mó hē sà
南無虚空藏菩萨摩诃萨 (合掌三称)

ná mó hù fǎ zhūtiān pú sà
南無护法诸天菩萨（合掌三称）

lǐ fó fā yuànwén
礼佛发愿文

（一遍）

guī mìng shí fāngtiáo yù shī yǎnyángqīngjìng wēimiào fǎ
归命十方调御师 演扬清净微妙法
sānshèng sì guǒ jiě tuōsēng yuàn cì cí bēi āi shèshòu
三乘四果解脱僧 愿赐慈悲哀摄受

dàn zì wéizhēnxìng wǎng rù mí liú suí shēng sǐ yǐ
但（某甲）自违真性，枉入迷流。随生死以
piāochén zhú sè shēng ér tānrǎn shí chán shí shǐ jī chéngyǒu lòu
飘沉，逐色声而贪染。十缠十使，积成有漏
zhī yīn liù gēn liù chén wàngzuò wú biān zhī zuì mí lún kǔ hǎi
之因；六根六尘，妄作无边之罪。迷沦苦海，
shēn nì xié tú zhuó wǒ dānrén jǔ wǎngcuò zhí lěi shēng yè zhàng
深溺邪途。著我耽人，举枉措直。累生业障，
yī qiè qiānyóu yǎngsānbǎo yǐ cí bēi lì yī xīn ér chàn huǐ
一切愆尤。仰三宝以慈悲，沥一心而忏悔。
suǒyuànnéng rén zhēng bá shànyǒu tí xié chū fán nǎo zhī shēnyuán
所愿能仁拯拔，善友提携。出烦恼之深源，
dào pú tí zhī bǐ àn cǐ shì fú jī mìngwèi gè yuàn chānglóng lái
到菩提之彼岸。此世福基命位，各愿昌隆；来
shēng zhì zhǒng líng miáo tóng xī zēng xiù shēngféngzhōngguó zhǎng
生智种灵苗，同希增秀。生逢中国，长
yù míng shī zhèng xìn chū jiā tóngzhēn rù dào liù gēntōng lì sān
遇明师。正信出家，童真入道。六根通利，三
yè chún hé bù rǎn shì yuán cháng xiū fàn xíng zhí chí jìn jiè chén
业纯和。不染世缘，常修梵行。执持禁戒，尘
yè bù qīn yán hù wēi yí yuān fēi wú sǔn bù féng bā nán bù quē
业不侵。严护威仪，蜎飞无损。不逢八难，不缺
sì yuán bō rě zhì yǐ xiànrán pú tí xīn ér bú tuì xiū xí zhèng
四缘。般若智以现前，菩提心而不退。修习正

fǎ liǎo wù dà shèng kāi liù dù zhī xíng mén yuè sān qí zhī jié hǎi
法，了悟大乘。开六度之行门，越三祇之劫海。

jiàn fǎ chuáng yú chù chù pò yí wǎng yú chóng chóng xiáng fú zhòng
建法幢于处处，破疑网于重重。降伏众

mó shàolóng sān bǎo chéng shì shí fāng zhū fó wú yǒu pí láo xiū
魔，绍隆三宝。承事十方诸佛，无有疲劳。修

xué yī qiè fǎ mén xī jiē tōng dá guǎng zuò fú huì pǔ lì chén shā
学一切法门，悉皆通达。广作福慧，普利尘沙。

dé liù zhǒng zhī shéntōng yuán yī shēng zhī fó guǒ rán hòu bù shě fǎ
得六种之神通，圆一生之佛果。然后不舍法

jiè biàn rù chén láo děng guān yīn zhī cí xīn xíng pǔ xián zhī yuàn
界，遍入尘劳。等观音之慈心，行普贤之愿

hǎi tā fāng cǐ jiè zhú lèi suí xíng yìng xiàn sè shēn yǎn yáng miào
海。他方此界，逐类随形。应现色身，演扬妙

fǎ ní lí kǔ qù è guǐ dào zhōng huò fàng dà guāng míng huò
法。泥犁苦趣，饿鬼道中，或放大光明，或

xiàn zhū shén biàn qí yǒu jiàn wǒ xiàng nǎi zhì wén wǒ míng jiē fā pú
现诸神变，其有见我相，乃至闻我名，皆发菩

tí xīn yǒng chū lún huí kǔ huǒ huò bīng hé zhī dì biàn zuò xiāng lín
提心，永出轮回苦。火镬冰河之地，变作香林；

yǐn tóng shí tiě zhī tú huà shēng jìng tǔ pī máo dài jiǎo fù zhài hán
饮铜食铁之徒，化生净土。披毛戴角，负债含

yuàn jìn bà xīn suān xián zhān lì lè jí yì shì ér xiàn wéi yào cǎo
怨，尽罢辛酸，咸沾利乐。疾疫世而现为药草，

jiù liáo chén kē jī jīn shí ér huà zuò dàoliáng jì zhū pín nǐ dàn
救疗沉疴；饥馑时而化作稻粱，济诸贫馁。但

yǒu lì yì wú bù xīng chóng cì qī lěi shì yuān qīn xiàn cún juàn shǔ
有利益，无不兴崇。次期累世冤亲，现存眷属，

chū sì shēng zhī gǔ mò shě wàn jié zhī ài chán děng yǔ hán shēng
出四生之汨没，舍万劫之爱缠。等与含生，

qí chéng fó dào xū kōng yǒu jìn wǒ yuàn wú qióng qíng yǔ wú qíng
齐成佛道。虚空有尽，我愿无穷。情与无情，

tóng yuán zhǒng zhì
同圆种智。

huíxiàng jì
回向偈

(一遍)

yuàn yǐ cǐ gōng dé zhuāngyán fó jìng tǔ
愿以此功德 庄严佛净土
shàngbào sì chóng ēn xià jì sān tú kǔ
上报四重恩 下济三途苦
ruò yǒu jiàn wén zhě xī fā pú tí xīn
若有见闻者 悉发菩提心
jìn cǐ yī bào shēn tóngshēng jí lè guó
尽此一报身 同生极乐国

shí fāng sān shì yí qiè fó yí qiè pú sà mó hē sà mó hē bō
十方三世一切佛。一切菩萨摩诃萨。摩诃般

rě bō luó mì
若波罗蜜

sān guī yī
三皈依

(一遍)

zì guī yī fó dāngyuànzhòngshēng tǐ jiě dà dào fā wú
自皈依佛，当愿众生，体解大道，发无
shàng xīn zì guī yī fǎ dāngyuànzhòngshēng shēn rù jīng zàng
上心；自皈依法，当愿众生，深入经藏，
zhì huì rú hǎi zì guī yī sēng dāngyuànzhòngshēng tǒng lǐ dà zhòng
智慧如海；自皈依僧，当愿众生，统理大众，
yī qiè wú ài hé nánshèngzhòng
一切无碍。和南圣众。

此咒置经书中可灭误跨之罪

仁·慧·草·堂
www.renhuicaotang.com

